

Závěrečná evaluační zpráva

Evaluace projektu Podpora implementace dětských skupin

Pavla Burgos

pavla@govlab.cz

604 949 950

Jan Hněvkovský

jan@govlab.cz

603 507 733

Vítězslav Lounek

v.lounek@gmail.com

775 910 213

OBSAH

Obsah	2
Seznam zkratek.....	3
Manažerské shrnutí.....	4
Účel dokumentu	5
Soupis využitých metod	5
Popis projektu	8
Hlavní uživatelé výstupů	10
Evaluační otázky a jejich zodpovězení	11
Evaluační úkol I. Zhodnocení podpůrných aktivit	11
Evaluační úkol II. Zhodnocení výstupů projektu	20
Evaluační úkol III. Výsledky projektu.....	30
Výzvy před ukončením projektu	36
Reflexe evaluačního týmu k provedené evaluaci	37

SEZNAM ZKRATEK

DS dětské skupiny

EK Evropská komise

EO Evaluační otázka

ESF Evropské sociální fondy

HZS Hasičský záchranný sbor

HSHMP Hygienická stanice hlavního města Prahy

KA Klíčová aktivita

KHS Krajská hygienická stanice

MMR ČR Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky

MŠMT ČR Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

MPSV ČR Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky

PIDS Podpora implementace dětských skupin

ŘO OPZ Řídicí orgán Operační program Zaměstnanost

SUIP Státní ústav inspekce práce

MANAŽERSKÉ SHRNUTÍ

Problém

Projekt „*Podpora implementace dětských skupin*“ reagoval na situaci, kdy byla v ČR ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi relativně **nízká zaměstnanost žen s malými dětmi**, i když zájem mnoha matek malých dětí spojit péči s vlastním uplatněním v profesi či zaměstnání byl vysoký. Jedním z klíčových nástrojů pro podporu zaměstnanosti této skupiny je obecně rozvoj **předškolních zařízení** péče o děti, hlavně do tří let, kterých byl v ČR **nedostatek**. Proto vznikla a byla legislativně ukotvena nová služba péče o dítě v podobě dětské skupiny. Dětské skupiny věcně spadají pod resort MPSV a metodickou podporu jim zajišťoval projekt „*Podpora implementace dětských skupin*“, který byl systémovým projektem MPSV a byl spolufinancován z ESF. Hlavním cílem projektu byla podpora vzniku a fungování dětských skupin. Mezi klíčovými aktivitami projektu bylo poradenství, vzdělávání potenciálních i současných poskytovatelů služby péče o dítě v dětské skupině a tvorba metodických materiálů.

Řešení

Projekt přinesl bezplatnou metodickou **podporu všem stávajícím zřizovatelům i zájemcům** o zřízení dětské skupiny v rámci všech regionů ČR. Poradenství a vzdělávání bylo poskytováno v průběhu celého procesu zřizování a provozu dětských skupin prostřednictvím hlavního metodika na MPSV a metodiků ve 14 krajích na regionální úrovni ve spolupráci se zástupci kontrolních orgánů (KHS, HZS a SUIP). Podstatným nástrojem pro poskytování **poradenství** byly webové stránky projektu. Prostřednictvím metodiků a vzdělávací platformy byly organizovány **vzdělávací semináře**, informační schůzky, workshopy a konference, které se zaměřovaly na zlepšení kvality práce provozovatelů DS a pečujících osob. V rámci projektu vznikla také metodika pro provozovatele DS. K ukotvení systému provozu dětských skupin a jejich kvality vznikly značka a **audit kvality**, které vymezily rámec pro kvalitní poskytování služby péče o dítě v dětské skupině. Vytvořením standardů kvality byli poskytovatelé podpořeni při rozvoji a **zvyšování kvality dětských skupin**. Webové stránky a informační kampaň cílily na zvýšení dostupnosti informací o DS, zvýšení důvěry uživatelů k dětským skupinám a obecně na pomoc rodičům orientovat se ve službách předškolní péče.

Výsledek

Na základě evaluace bylo zjištěno, že **aktivity** projektu byly obecně **velmi kladně hodnoceny** jak provozovateli a pečujícími osobami, tak i spolupracujícími zástupci kontrolních orgánů (KHS, HZS, SUIP). Vzdělávací aktivity **podpořily zkvalitňování péče i provozu DS** a obecně kvalifikovanost zaměstnanců DS. Metodická podpora a nastavení standardů kvality zpřehlednily a ukotvily kvalitní poskytování služeb dovnitř i vně DS. Webové stránky a informační kampaň **zajistily dostupnost informací** o DS pro uživatele a zpřehlednily informace pro provozovatele a pečující osoby.

ÚČEL DOKUMENTU

Závěrečná evaluační zpráva projektu „**Podpora implementace dětských skupin**“ má za cíl vyhodnotit, jak se dařila realizace projektu a jaký dopad měl projekt na cílové skupiny. Zpráva se věnuje vyhodnocení podpůrných aktivit, výstupů a výsledků projektu.

Závěrečná evaluační zpráva odpovídá na následující evaluační otázky:

EO 1.1: Jakou metodickou podporu poskytly spolupracující partneři projektu (KHS, SUIP) poskytovatelům DS?

EO 1.2: Jaká je zpětná vazba k e-learningu?

EO 1.3: Které z uvedených realizovaných aktivit byly cílovými skupinami (pečující osoby, poskytovatelé) vnímány jako nejpřínosnější?

EO 2.1: Jaká byla míra úspěšnosti auditů značky kvality?

EO 2.2: Jak se v médiích odrazily aktivity projektu Podpora implementace dětských skupin?

EO 2.3: Jaká je zpětná vazba zřizovatelů a pečujících osob na webové stránky www.dsmpsv.cz.

EO 3.1: Do jaké míry aktivity projektu reálně ovlivnily kvalitu Dětských skupin (DS)?

EO 3.2: Přispěly aktivity projektu cílovým skupinám (poskytovatelé, pečující osoby) k lepšímu vykonávání práce?

EO 3.3: Do jaké míry se zvýšila odborná kvalifikace poskytovatelů a pečujících osob díky pořádaným seminářům (prezenční i on-line)?

V úvodní části textu je stručně popsán **projekt a využití evaluační metody**. Dále jsou zpracovány odpovědi na **základní evaluační otázky** týkající se výstupů a výsledků projektu. Zpráva se blíže zaměřuje na dopady na provozovatele DS a pečující osoby tak, jak o nich hovoří oni sami, a na výstupy z kvantitativního šetření. V této kapitole také blíže představíme výsledky dotazníkového šetření mezi provozovateli a pečujícími osobami. Další část zprávy se věnuje výzvám, které přináší pro provozovatele DS **ukončení projektu Podpora implementace dětských skupin**. Finální část zprávy se zaměřuje na **zhodnocení procesu evaluace**.

SOUPIS VYUŽITÝCH METOD

K naplnění cílů evaluace byly využity **kvantitativní i kvalitativní** výzkumné metody.

Kvantitativní data byla získána **dotazníkovým šetřením** mezi poskytovateli Dětských skupin a pečujícími osobami. Kvalitativní data byla získána z **fokusních skupin** s cílovými skupinami projektu a individuálních rozhovorů s projektovým týmem. V evaluaci vycházíme i z dostupné dokumentace k projektu a její rešerše.

- **Desk research**

Desk research jsme využili jako analýzu sekundárních dat pro rychlé získání informací o zahájení projektu, jeho průběhu a dosavadních výstupech projektu, včetně jejich analýzy. V desk research jsme se také zaměřili na analýzu odborné literatury (včetně statistik) vztahující se k tématu zřizování a fungování dětských skupin, včetně nastavení kvality služeb, sladění pracovního a rodinného života. Zjištění z desk research sloužila k zodpovězení evaluačních otázek a také jako zdroj informací pro další evaluační výzkumná šetření a jejich správné nastavení.

V rámci desk research byla analyzována:

- Projektovou dokumentaci včetně změnových dokumentů,
- Výstupy projektu (Analytická zpráva a prezentace výzkumu veřejného mínění; letáky, příručky a metodiky; e-learning; webové stránky),
- Další relevantní dokumenty vztahující se k projektu,
- Relevantní odbornou literaturu (včetně statistik).

• **Dotazníkové šetření**

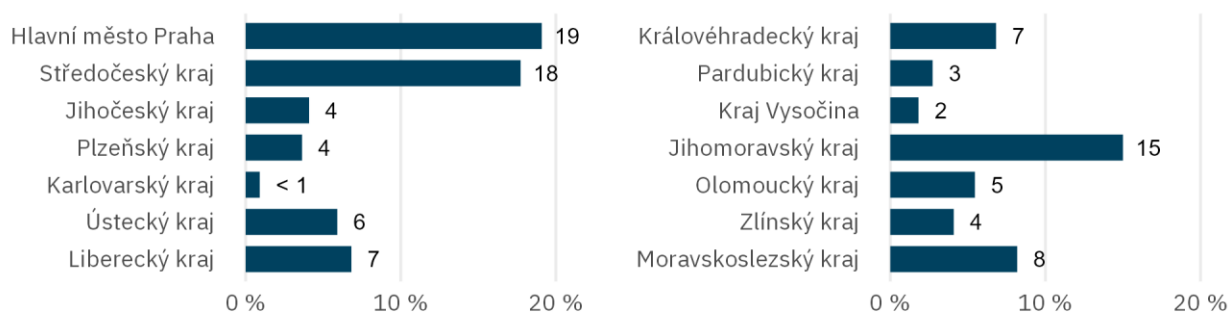
Dotazníkové šetření bylo provedeno metodou CAWI (Computer Assisted Web Interview) za použití online dotazníkového nástroje Zoho. Cílovými skupinami šetření byly a) poskytovatelé dětských skupin, kteří k datu šetření skupinu aktivně provozovali; b) pečující osoby pracující v dětských skupinách těchto poskytovatelů.

Z hlediska metod výběrových šetření bylo v případě poskytovatelů přistoupeno ke snaze o cenzus, tedy vyčerpávající šetření celé cílové populace. Pečující osoby byly oslovovány systematickým náhodným výběrem prostřednictvím poskytovatelů, kteří pečujícím osobám předali odkaz na dotazník. Kontaktní e-mailové adresy k oslovení respondentů z řad poskytovatelů poskytl zadavatel. Pečující osoby byly vybírány systematickým náhodným výběrem (abecedním pořadím) a kontaktovány zprostředkovaně skrze poskytovatele.

Sběr dat probíhal v průběhu září 2022. Celkový počet poskytovatelů, kteří vstoupili do dotazníku, je 273; do analýzy bylo zařazeno 220 použitelných dotazníků. Celkový počet pečujících osob, které vstoupily do dotazníku, je 166; do analýzy jich bylo zařazeno 135.

Bližší informace o dotazníkovém šetření jsou uvedeny v Příloze.

Graf 1: Rozmístění poskytovatelů v krajích

Pozn.: Součet přesahuje 100 %, poskytovatelé mohli vybrat více krajů, kde DS fungují.

n = 220; Zdroj: Vlastní šetření poskytovatelů DS

• Fokusní skupiny

Fokusní skupinu jako metodu moderované skupinové diskuse jsme využili pro zjištění zpětné vazby a názorů cílových skupin na aktivity a výstupy projektu a zhodnocení přínosů projektu z pohledu individuálního a kolektivního. Fokusní skupiny s poskytovateli a pečujícími osobami umožnily lepší pochopení problematiky a vhodně doplnily dotazníkové šetření. Fokusní skupina s partnery projektu byla zaměřena na komplexnější zhodnocení aktivit projektu a jejich vlivu na kvalitu Dětských skupin.

Realizovány byly fokusní skupiny s:

- partnery projektu (Krajská hygienická stanice, Hasičský záchranný sbor a Státní úřad inspekce práce),
- poskytovateli Dětských skupin,
- pečujícími osobami.

Fokusní skupiny proběhly v on-line formě z důvodu potřeby zapojení respondentů z různých krajů ČR a s ohledem na očekávanou časovou vytíženost respondentů.

Fokusní skupina byla vedena facilitátorkou, časová dotace byla 120 minut, maximální počet respondentů byl 10 osob. Byl vytvořen záznam a poté transkript skupinového rozhovoru se základními charakteristikami respondentů (anonymizované).

• Individuální hloubkové rozhovory

Rozhovory byly provedeny se zástupci projektového týmu – s garantkou projektu, hlavní metodičkou projektu a diseminátorkou projektu k doplnění a hlubšímu pochopení informací zjištěných v rámci desk research a ke zhodnocení aktivity zaměřené na audit kvality.

• Mediální analýza

Provedli jsme kvalitativní i kvantitativní analýzu televizních, tištěných a webových médií, včetně Facebooku. Sledované období bylo od července 2015 do září 2022.

Analýza byla zaměřena na:

- četnost příspěvků týkajících se projektu či tématu dětských skupin,
- pozitivní či negativní vyznění příspěvků,
- faktory ovlivňující četnost a vyznění příspěvků.

POPIS PROJEKTU

Hlavním cílem projektu Podpora implementace dětských skupin (CZ.03.1.51/0.0/0.0/15_009/0002266) byla podpora vzniku a fungování dětských skupin (dále jen „DS“), zakotvení systému DS a jejich kvality za účelem podpory důvěry uživatelů v systém předškolní péče. Projekt se zaměřoval především na podporu poskytovatelů DS z hlediska zřízení a poskytování služby.

Cílové skupiny

Mezi cílové skupiny projektu patřily:

- poskytovatelé služby péče o děti,
- orgány veřejné správy (např. Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo pro místní rozvoj, 14 Krajských hygienických stanic (dále také KHS), krajské stavební úřady, krajské hasičské záchranné sbory, Státní úřad inspekce práce (dále také SUIP),
- osoby pečující o jiné závislé osoby, zaměstnanci, studenti, rodiče s malými dětmi, osoby vracející se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené, ženy ohrožené na trhu práce.

Popis klíčových aktivit

KA 01 Organizační zajištění projektu

- V rámci této klíčové aktivity došlo k vytvoření strategie představení projektu spolupracujícím subjektům, zástupcům krajů a poskytovatelům dětských skupin.
- Klíčová aktivita byla s ohledem na svou komplexnost rozdělena do 3 podaktivit:
- Příprava strategie pro oslovení krajů a spolupracujících subjektů a nastavení spolupráce.
- Role věcného garanta, metodika a asistentů, včetně školení.
- Komplexní poradenství a metodická podpora rozšířená na 14 krajů potenciálních i stávajících poskytovatelů.

KA 02 Vytvoření platformy pro implementaci systému dětských skupin

- V rámci platformy docházelo jak ke sdílení problematických bodů ve vazbě na fungování dětských skupin, tak ke sdílení příkladů dobré praxe. Platforma rovněž svým složením poskytovala základ pro zvýšení kvality poskytované péče, systémové uchopení řešení dětských skupin a byla základem pro udržitelnost systému dětských skupin.
- Zpracování návrhů metodických materiálů, které byly podpůrnými dokumenty pro poskytovatele a dále návrh nového systému vzdělávání pečujících osob v dětských skupinách.

KA 03 Tvorba, rozvoj a využití sítě kontaktů

- V rámci klíčové aktivity vytvořili metodici síť kontaktů dotčených orgánů a spolupracujících subjektů pro daný region, který byl průběžně aktualizován a následně rozvíjeli a podporovali fungující spolupráci s relevantními orgány za účelem usnadnění procesu vzniku dětských skupin a zvýšení povědomí o dětských skupinách.

KA 04 Tvorba a využití standardů kvality, auditního subjektu a značky kvality (včetně loga)

dětské skupiny

- 04.01 Audit značky kvality
 - Audit značky kvality vymezil rámec pro kvalitní poskytování služby péče o dítě v dětské skupině. Vytvořením standardů kvality byli poskytovatelé podpořeni při rozvoji a zvyšování kvality dětské skupiny.
- 04.02 Značka kvality
 - V rámci této klíčové aktivity dále došlo k vytvoření loga projektu a značky kvality.
- 04.03 Auditní subjekt
 - Auditní subjekt v rámci projektu plnil funkci kontroly zavádění a dodržování standardů kvality v jednotlivých dětských skupinách.
- 04.04 Sdílení příkladů dobré praxe ze zahraničí

KA 05 Poradenství a vzdělávání potenciálním/ současným poskytovatelům

- Poradenství a vzdělávání bylo poskytováno v průběhu celého procesu zřizování a provozu dětských skupin prostřednictvím hlavního metodika na MPSV a metodiků ve 14 krajích na regionální úrovni. Podstatným nástrojem pro poskytování poradenství byly webové stránky projektu. Prostřednictvím metodiků a platformy byly organizovány vzdělávací semináře, informační schůzky, workshopy a konference.
- Výstupem této KA je: počet poskytnutých poradenství, e-learningový kurz, realizované semináře, certifikát cyklu školení pro účastníky, archiv poskytnutých poradenství z fóra.

KA 06 Tvorba webových stránek s databází poskytovatelů a stránky na sociální síti

Web projektu: www.dsmpsv.cz

Profil na sociální síti: www.facebook.cz/dsamikrojesle

KA 07 Tvorba metodických materiálů

Výstupy:

1. Vytvoření metodiky pro poskytovatele.
2. Vytvoření Auditů značky kvality.
3. Vytvoření metodiky pro standardizaci.
4. Vytvoření metodiky pro hodnocení.
5. Analýza dopadů na zaměstnanost v regionu.

6. Výstupy výzkumu veřejného mínění.
7. Vytvoření značky kvality.
8. Návrh metodického materiálu pro uplatnění adaptačního období pro děti od jednoho roku v dětských skupinách.
9. Návrh vzdělávacího systému pečujících osob v dětských skupinách.
10. Výchova srdcem
11. Jak pečovat v kolektivu o děti ve věku 1-3 roky
12. Průvodce při zakládání a provozování dětské skupin
13. Metodika pro práci s dítětem se speciálními potřebami

KA 08 Diseminace výstupů projektu, výzkum veřejného mínění a analýza dopadu na zaměstnanost v regionu

- Diseminace výstupů projektu – celostátní osvětová kampaň
 - Výstupy projektu byly průběžně zveřejňovány prostřednictvím webové stránky www.dsmpsv.cz a sociální sítě. Webové stránky a sociální síť byly využity nejen k propagaci tématu projektu v rámci odborné i laické veřejnosti, ale také jako nabídka komunikačního prostoru (diskusní fórum) poskytovatelů a klientů.
- Výzkum veřejného mínění
 - Výzkum veřejného mínění proběhl s cílem získat informace o povědomí cílových skupin o tématu dětských skupin.
- Analýza dopadů na zaměstnanost v regionu
 - Cílem bylo analyzovat dopady zřizování a provozování dětských skupin na zaměstnanost rodičů s malými dětmi v jednotlivých regionech. Nedílnou součástí analýzy také byla analýza dopadů klíčových aktivit projektu na problematiku zaměstnávání rodičů po mateřské a rodičovské dovolené.
- Odborná konference (průběžná)
- Odborná konference (závěrečná)

KA 09 Řízení projektu, monitoring a evaluace

Cílové skupiny

Evaluace je zaměřena na ověření přínosů a zjištění výsledků a krátkodobých dopadů projektu pro následující cílové skupiny:

1. partneři projektu (Krajská hygienická stanice a Státní úřad inspekce práce)
2. poskytovatelé DS
3. pečující osoby

HLAVNÍ UŽIVATELÉ VÝSTUPŮ

- MPSV – odbor rodinné politiky a politiky stárnutí, oddělení koncepce rodinné politiky (216)
- MPSV – ŘO OPZ (sekce 8)
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR)

- Evropská komise (EK)

EVALUAČNÍ OTÁZKY A JEJICH ZODPOVĚZENÍ

EVALUAČNÍ ÚKOL I. ZHODNOCENÍ PODPŮRNÝCH AKTIVIT

EO 1.1: Jakou metodickou podporu poskytli spolupracující partneři projektu (KHS, SUIP) poskytovatelům DS? Jaká je zpětná vazba cílové skupiny k podpůrným aktivitám projektu?

Z fokusních skupin vyplývá, že metodická podpora ze strany spolupracujících partnerů projektu byla směrem k poskytovatelům DS **dostatečná**. Spolupracující organizace byly kontaktovány lokálním metodikem. Některé z nich se zapojily uspořádáním semináře s tematikou, která spadá do jejich gesce – parametry kontrol pracovně-právních vztahů, hygienická opatření či pravidla požární ochrany v dětských skupinách. Zástupci spolupracujících organizací **participovali hlavně na lokální úrovni** a záštitu těchto aktivit v rámci projektu nevnímali. **Lokální metodiky** vnímali obecně jako zástupce MPSV, a ne jako zástupce projektu. Když byli dotazováni během fokusních skupin, jak s projektem spolupracovali, odpovídali všichni zúčastnění krom jedné, že s projektem nespolečně pracovali, i když při detailnějším dotazování prokazatelně spolupráce probíhala. Tento fakt mohl být také způsoben délkou projektu a obměnou osob v projektu či ve spolupracujících organizacích. Spolupracující organizace neměly pocit, že by dělaly něco nad rámec svých běžných činností, které se týkají především vydávání stanovisek k vzniku DS a kontroly v samotných DS.

Dle vyjádření spolupracujících organizací i provozovatelů DS se **osvědčila setkání/kulaté stoly** všech zainteresovaných organizací na lokální úrovni, kde bylo možné předání informací a navázání vzájemné spolupráce. Podobná setkání dříve nikdo nezajišťoval a jednotlivé orgány kontroly neměly možnost **cíleně sdílet informace** k DS. Sdílení informací pomohlo zřehlednit vzájemnou představu o práci ostatních mezi kontrolními orgány navzájem a umožnilo lépe odkazovat DS na vhodnou metodickou podporu ostatních spolupracujících organizací.

Co se ukázalo také jako velmi efektivní, byla spolupráce partnerských organizací a místního koordinátora, který fungoval jako spojka mezi jednotlivými DS či zájemci o založení DS a kontrolními orgány. Informace mezi kontrolními orgány a jednotlivými DS tak byly **rychleji a efektivněji šířeny**. Koordinátor s kontrolními orgány spolupracoval i na **pořádání vzdělávacích seminářů**, kdy spolupracující organizace zajišťovaly obsahovou stránku a koordinátor přinášel tematické podněty na základě znalosti lokální poptávky či pomáhal s šířením informací o konání vzdělávacího semináře mezi DS. Dařilo se tak **efektivně zvyšovat kompetence provozovatelů** v oblasti povinných plnění při založení a provozu DS, a to i dle vyjádření zkušenosti kontrolních orgánů. Stále ale existují témata, u kterých dochází během kontrol ze strany DS k pochybení. Dle vyjádření krajských hygienických stanic je takovým problematickým tématem například stravování. Proto je cílené vzdělávání poskytovatelů DS v této oblasti více než vhodné.

Obecně si provozovatelé z metodické podpory nejvíce chválili možnost **rychle a flexibilně** zjistit aktuální informace k provozu DS (mailem, telefonicky či osobně) a možnost osobních konzultací **s lokálními metodiky**. Obzvláště v době covidové tuto možnost označovali provozovatelé za velmi důležitou vůbec pro samotné udržení provozu a fungování DS podle aktuálních vládních nařízení. Dále velmi oceňovali možnost aktuálního, praktického a bezplatného **vzdělávání** sebe i svých pečujících osob (podrobněji dále u evaluační otázce 1.2: Jaká je zpětná vazba k e-learningu?). Také aktivita auditu kvality byla mezi provozovateli

i pečujícími osobami, které audit absolvovaly, velmi oceňována, a to především jako **možnost komplexní zpětné vazby**, kterou jinde neměli možnost získat (podrobněji dále u evaluační otázky 2.1: Zhodnocení míry úspěšnosti auditů značky kvality). Provozovatelé velmi ocenili, že projekt všechny informace potřebné pro vznik DS **utřídil, sjednotil a zpřehlednil**. Podle provozovatelů najde dnes zájemce o zřízení DS všechny potřebné informace na jednom místě. Založení a provoz dětské skupiny, tak nejsou dle provozovatelů i řídicích orgánů tak složité, jak tomu bylo před realizací projektu.

DS, které byly založeny před začátkem projektu PIDS, by ocenily nastartování projektu PIDS se vznikem DS, a ne až zpětně. Kvůli pozdějšímu začátku PIDS bylo mnoho informací k dispozici až s časovým odstupem. Zároveň kontrolní orgány nebyly schopny zodpovědět přesně všechny dotazy provozovatelů. Obecně je jako **nejvíce problematické hodnoceno období covidu**, nedostatek informací v kombinaci s rychle se měnící situací a pravidly byl pro mnoho DS velmi náročným obdobím. Tento fenomén byl však přítomný ve většině veřejných služeb napříč společnostmi. Velkému množství skupin hrozilo ukončení činnosti z nedostatku financí. Ke snížení rizika ukončení činnosti přispěl dle vyjádření provozovatelů právě projekt PIDS s možností rychlého a přesného informování směrem k provozovatelům a kontrolním orgánům.

EO 1.2: Jaká je zpětná vazba k e-learningu?

Zpětná vazba k e-learningu je obecně **velmi pozitivní**. E-learningové kurzy využilo 46 % dotazovaných poskytovatelů. Z dotazníkového šetření vyplývá, že všichni tito respondenti jsou velmi nebo spíše spokojeni s rozsahem a odbornou úrovní lektorů a lektorek e-learningových kurzů a téměř všichni s formou výuky, aktuálností a výběrem témat i praktického využití získaných informací (viz EO 1.3, Graf 2).

Během dotazování ve fokusních skupinách vyplynulo, že hlavními přednostmi E-learningu byla především **flexibilita**, kterou online vzdělávání umožňovalo, a to speciálně v období pandemie. Účastníci a účastnice nemuseli na kurz či workshop nikam dojíždět a mohli se mu věnovat v momentě, kdy měli čas. Cílová skupina také velmi oceňuje **široký, aktuální a speciálně na DS cílený výběr témat** v porovnání s jinými vzdělávacími možnostmi, které jsou k dispozici. Navíc je absolvování takovýchto e-learningových školení započítáváno do povinných 8 hodin vzdělávání pečujících osob ročně, což oceňují jak zřizovatelé, tak samotné pečující osoby.

„Jsme malá DS, máme dva hlavní pracovní poměry a pak jednu paní na dohodu, je těžké dojíždět na všechny školení do Prahy atd., takže online školení byla super, člověk toho stihl mnohem víc během toho roku.“ (provozovatelka DS, fokusní skupina)

Nejvíce oceňované semináře byly *Péče o děti se specifickými potřebami* a *Výchova srdcem*. Některá témata by bylo dobré dle účastníků kombinovat s praktickou částí, aby si mohli např. způsob manipulace s kojenec vyzkoušet. Co se týče spokojenosti s organizačně-technickou stránkou e-learningu, z dotazníkového šetření žádná zásadní nespokojenost nevyplynula. Během fokusních skupin byla velmi oceněna **flexibilita, úspora času a peněz**, kterou e-learning umožňoval. Jediné dvě výhrady, které zazněly ve fokusních skupinách, byly nedostatečná kapacita některých kurzů – tedy ne vždy se stihli zájemci přihlásit na co chtěli, protože již byla kapacita obsazena. Další výhrada zazněla směrem k organizaci – provozovatelé hodnotí lépe ty workshopy, kde byli rozděleni na ty, co už DS delší dobu provozují a ty, kteří teprve začínají. Na workshopech, kde byly skupiny smíšené, zdržovaly již zkušené provozovatele **otázky méně zkušených**. V těchto případech pak bylo lépe hodnoceno umožnit kladení otázek až na konec workshopu.

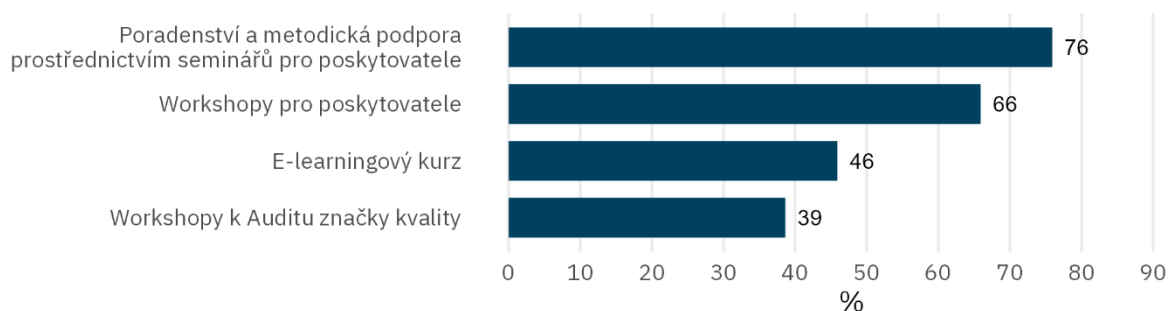
Obecně lze říci, že povědomí o možnostech e-learningu bylo velké, z oslovených DS využilo e-learningový kurz 46 %. Největší přínosy vidí poskytovatelé i pečující osoby shodně v časové flexibilitě kurzů a úspoře financí i času. Jednou z příčin nezájmu některých DS o e-learningové kurzy může být fakt, že velké množství DS má **omezený počet pečujících osob** a málokdo se může vzdělávat v pracovní době. To, zda se po zaměstnání ještě chtějí vzdělávat nebo ne, pak rozhodují pečující osoby potažmo provozovatelé sami. Omezený provoz během pandemie však umožnil tento aspekt změnit. Pečující osoby i provozovatelé sami subjektivně vnímají, že měli během pandemie více času na vzdělávání.

EO 1.3: Které z uvedených realizovaných aktivit byly cílovými skupinami (pečující osoby, poskytovatelé) vnímány jako nejpřínosnější?

V dotazníkovém šetření byly hodnoceny **čtyři typy aktivit**; největší zájem byl o poradenství a metodickou podporu prostřednictvím seminářů pro poskytovatele, které využilo 76 % dotazovaných provozovatelů. Dále pak workshopy pro poskytovatele (66 % dotazovaných), e-learningový kurz (46 %) a workshop k Auditu značky kvality (39 %).

Graf 2: Využití aktivit projektu – poskytovatelé

Otázka: Které z následujících aktivit jste dosud využil/a? (Lze vybrat více možností.)

n = 220; Zdroj: Vlastní šetření poskytovatelů DS

Ačkoli se tedy četnost využití mezi aktivitami liší, jejich hodnocení je podobné – pro všechny čtyři typy aktivit platí, že nadpoloviční většina poskytovatelů je **velmi spokojena** s jejich rozsahem, formou, již byly realizovány, i přínosností a aktuálností zvolených témat; zbývající jsou až na výjimky spíše spokojeni (Graf 3). U všech aktivit a zvolených témat byly pouze nižší jednotky procent respondentů, kteří uvedli negativní hodnocení.

Respondenti mohli dále ke každé ze čtyř skupin aktivit uvést v otevřené otázce a) v čem spatřují největší přínos dané aktivity a b) zda existuje něco, co by na stávající podobě změnili. Kompletní seznam odpovědí je součástí datového souboru. Obecné trendy, které z odpovědí vyvstávají, jsou následující:

- Metodická podpora prostřednictvím seminářů pro poskytovatele byla často konkrétně oceňována pro **aktuálnost informací**, které byly navíc příhodně dostupné na jednom místě; otevírání nových témat; **možnost konzultovat konkrétní příklady a problémy** s dobře odborně vybavenými lektory a lektorkami.

Návrhy na změny byly ve výrazně větší míře unikátní, jediná častěji se opakující se odpověď se týkala **časů konání seminářů** (přání se týkala větší flexibility, odpoledních/večerních seminářů apod.).

- Workshopy pro poskytovatele byly rovněž oceňovány pro svou informační hodnotu; **využitelnost v praxi**; možnost sdílet informace s ostatními poskytovateli a získávat **od ostatních zkušenosti**; online formy workshopů.

Co se týče navrhovaných změn, někteří poskytovatelé měli potíže s kapacitou workshopů a příliš vysokým počtem účastníků na workshopu zároveň.

- E-learningové kurzy byly ze své podstaty zdaleka nejčastěji oceňovány pro velkou **flexibilitu a časovou úsporu**.

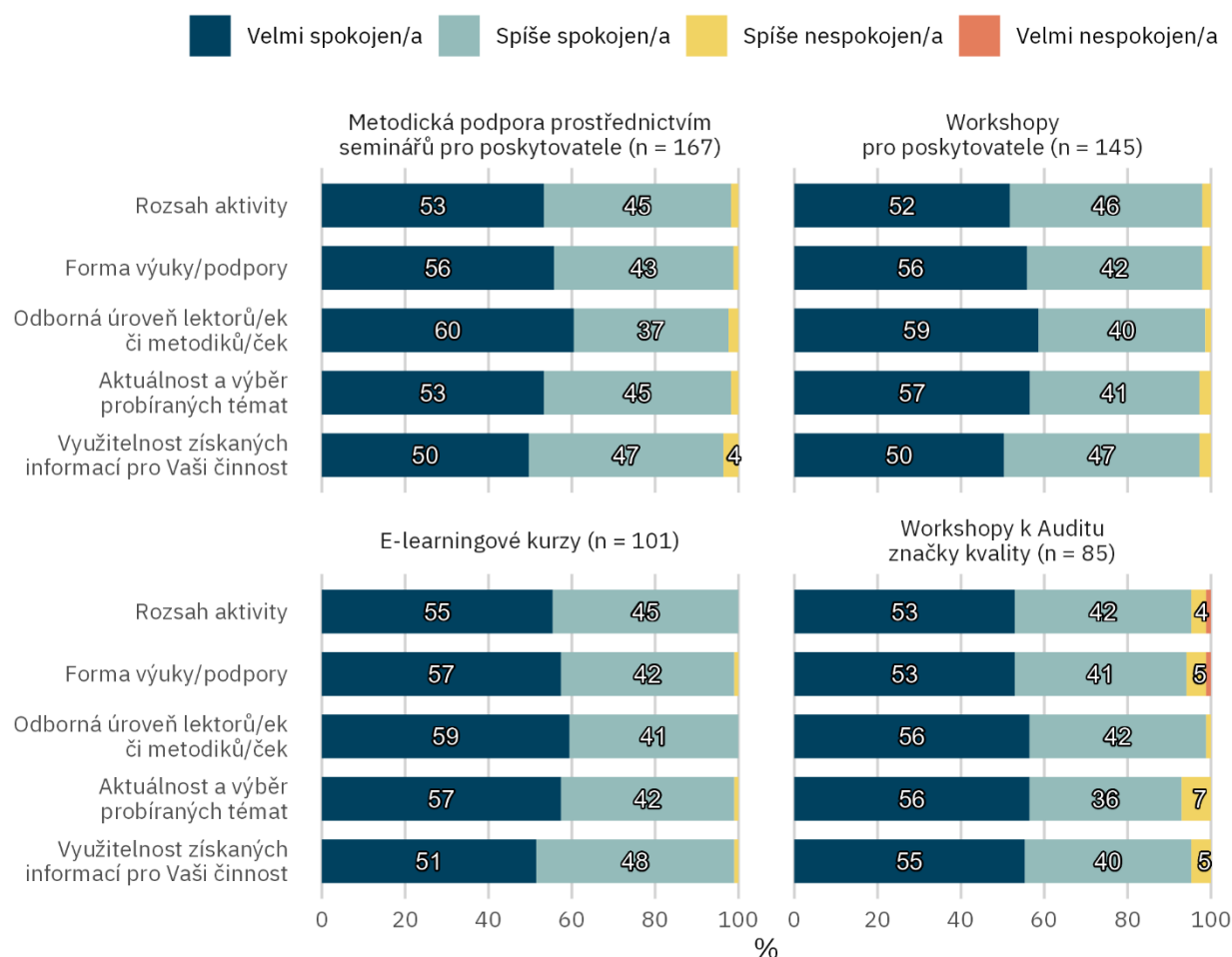
Respondenti několikrát navrhovali mírně prohloubit předávané informace a doplnit e-learning o nová témata.

- Workshopy k auditu značky kvality dle respondentů zjevně plní svůj účel, neboť byly vyzdvihovány především pro svůj **informační přínos**, poskytovatelé se dozvěděli, na které aspekty své práce se zaměřit.

Výjimečně poskytovatelé nespátřují v provádění auditu smysl, neboť dle jejich názoru DS nikam neposouvá.

Graf 3: Hodnocení aktivit projektu – poskytovatelé

Otázka: Ohodnoťte [aktivitu] z hlediska Vaší spokojenosti.

Zdroj: Vlastní šetření poskytovatelů DS

Specifičtější informace o tomto tématu přinesly také fokusní skupiny. Jako přínosné byly provozovateli během fokusních skupin vnímány především aktivity týkající se **metodické podpory** ve formě kulatých stolů a všechny **vzdělávací aktivity** projektu. Metodická podpora na lokální úrovni byla oceňována především proto, že krajské metodičky a metodici fungovali jako zdroj aktuálních informací a také kontaktovali DS s novými nabídkami vzdělávání jak ze strany projektu, tak ze strany lokálních kontrolních orgánů. Mezi metodičkami/metodiky a DS většinou vznikl **vztah založený na důvěře a lokální znalosti potřeb DS**. Velmi byla oceňována především rychlost a flexibilita spolupráce v dobách covidových.

„Metodici v krajích fungovali velmi dobře. Jezdili do terénu, znali konkrétní problémy a potřeby DS, věděli, s čím potřebují pomoci.“ (zástupkyně projektového týmu, rozhovor)

Přínos kulatých stolů, kterých se účastnili zástupci místních kontrolních orgánů a provozovatelé DS, viděli provozovatelé v **prohloubení informovanosti v oblasti povinností a legislativy** provozu DS. Dále jim setkání umožnila **zasíťování** se zástupci kontrolních orgánů. Provozovatelé také jako velmi přínosné označili možnosti bezplatného vzdělávání. Jednak z důvodu úspory financí a času v případě e-learningových kurzů a jednak z důvodu zaměření témat přímo na DS, a i pro ně samotné jako provozovatele. Pečující osoby vnímali **velký přínos vzdělávání**, které bylo zaměřeno na pro ně aktuální témata **okamžitě využitelná** v praxi a věkové kategorie dětí, se kterými obvykle pracují. E-learningová forma umožnila časovou flexibilitu při absolvování kurzu, což bylo pro pečující osoby velmi oceňované hledisko.

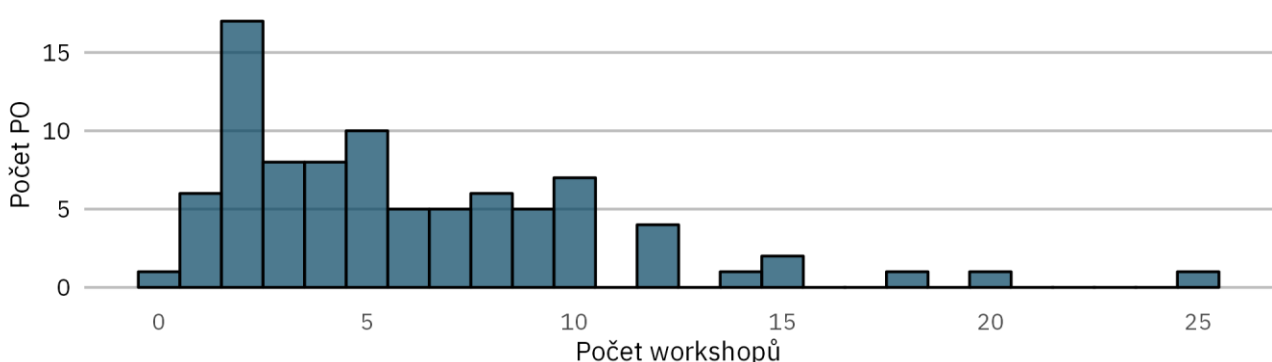
Primární aktivitami projektu cílenými na pečující osoby byly workshopy, jejichž cílem bylo prohloubit znalosti v oblastech péče o děti a komunikace s nimi, komunikace s rodiči i ostatními osobami pracujícími v dětských skupinách. **70 % pečujících osob** se dle výsledků dotazníkového šetření účastnilo **alespoň jednoho workshopu**. Tato podskupina navštívila **průměrně 6 workshopů**, mediánová hodnota je 5. Kompletní rozložení uvádí Graf 4. Pečující osoby v šetření využívaly celou dostupnou paletu témat, nejvíce pak metody a techniky práce s dětmi a práci s dětmi se speciálními potřebami (Graf 5).

Workshopy byly hodnoceny ze čtyř hledisek:

- formy, kterou probíhaly,
- odborné úrovni lektorů/ek,
- aktuálnosti a výběru témat
- praktické využitelnosti informací pro výkon profese.

Celkové hodnocení aktivit je ve všech hlediscích, podobně jako v případě poskytovatelů, velmi pozitivní. Prakticky všechny dotazované osoby byly s workshopy **velmi či spíše spokojeny**; v celém šetření byla pouze jediná pečující osoba velmi nespokojena s formou a využitelností workshopů zaměřených na děti se speciálními potřebami. Nejlepší hodnocení je v průměru přisuzováno workshopům zaměřeným na logopedii pro děti, jakožto vysoce aktuálnímu tématu s vysokou odbornou úrovní přednášejících.

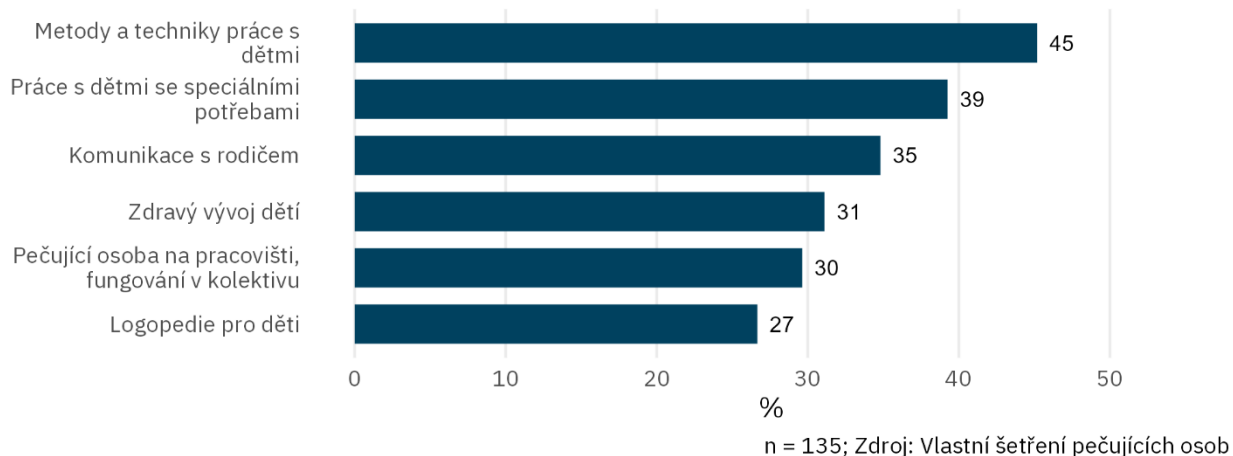
Graf 4: Počty navštívených workshopů – pečující osoby

n = 135; Zdroj: Vlastní šetření pečujících osob

Graf 5: Absolvované workshopy – pečující osoby

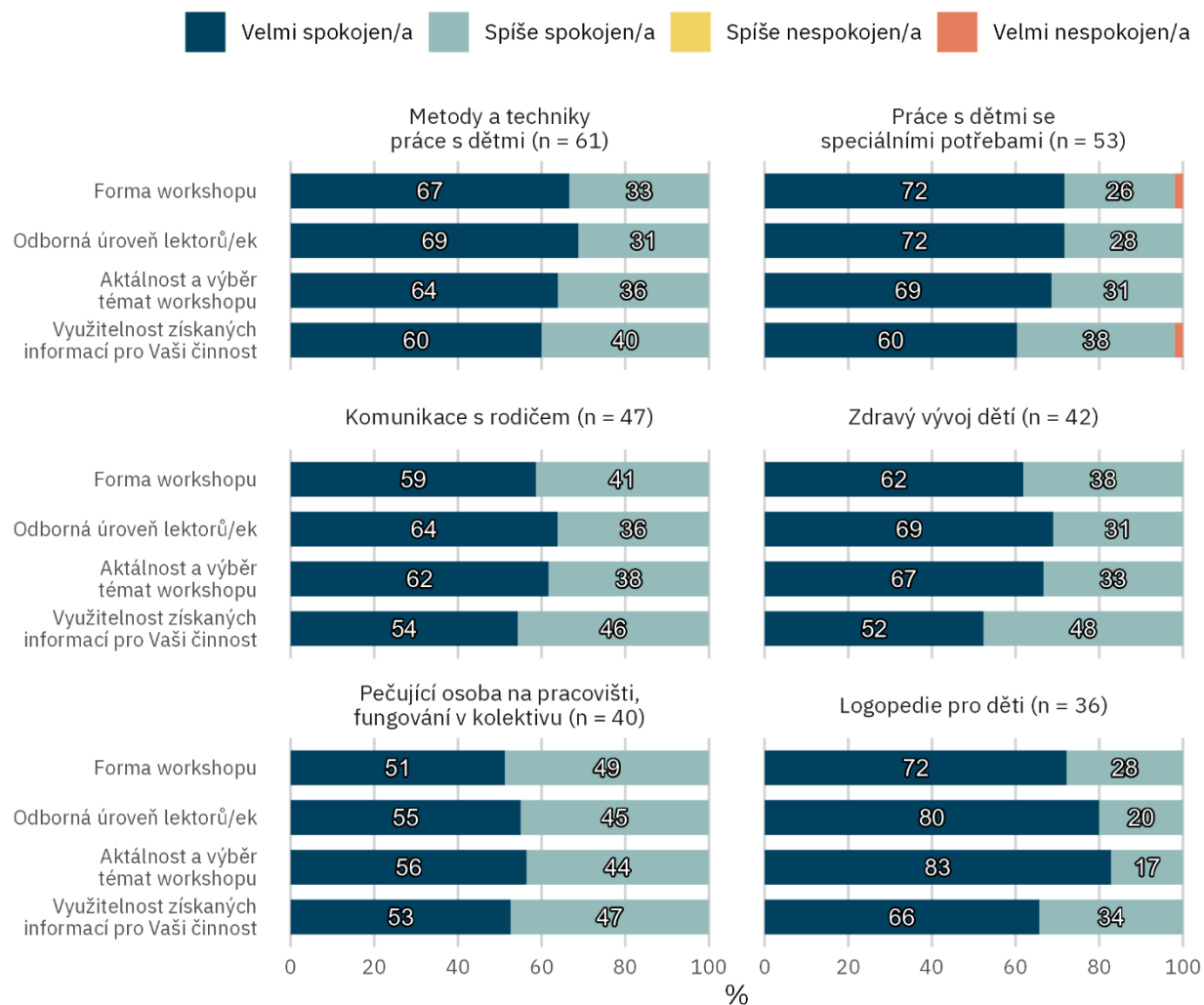
Otázka: Jakým tématům se workshopy věnovaly? *(Lze vybrat více možností.)*

Stejně jako v případě poskytovatelů byl přínos a případný prostor pro změnu doplněn u jednotlivých témat také pomocí otevřených otázek. Vzhledem k výše uvedenému vynikajícímu hodnocení workshopů však byly výhrady a návrhy na změnu spíše výjimečné. U tématu **práce s dětmi se speciálními potřebami** se vícekrát objevovalo přání zahrnout do výuky **více praktických příkladů**, které by byly využitelné specificky pro práci v DS. Téma pečující osoby na pracovišti pak bylo vícekrát označeno za přínosné zaměřením na předcházení a řešení konfliktů. Kompletní seznam odpovědí je součástí datového souboru.

Graf 6: Hodnocení workshopů – pečující osoby

Otázka: Ohodnoťte workshop/y na [téma] z hlediska Vaší spokojenosti:

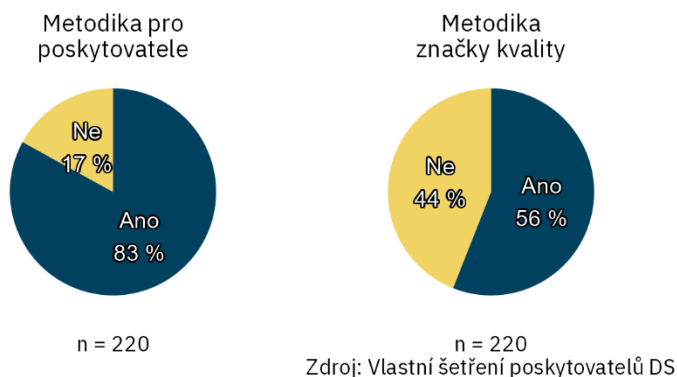

n = 135; Zdroj: Vlastní šetření pečujících osob

V rámci projektu byly vytvořeny též početné **metodické materiály**, z nichž se dotazníkové šetření zaměřovalo na hodnocení dvou – Metodiky pro poskytovatele a Metodiky značky kvality, z nichž první jmenovaný byl velmi široce využíván (83 %), druhý pak využila více než polovina respondentů (56 %).

Graf 7: Využití metodických materiálů poskytovateli

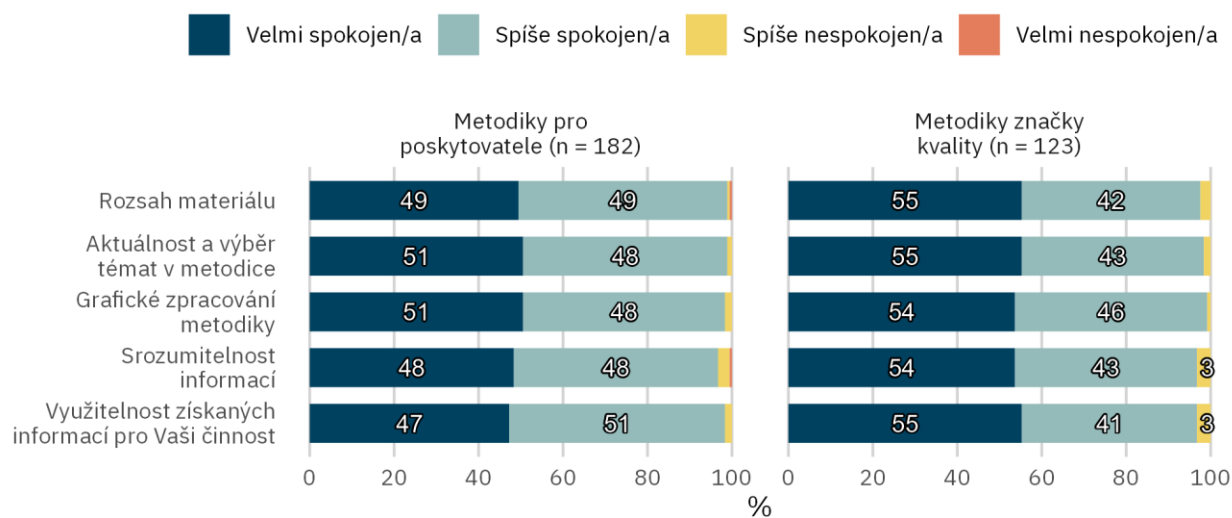
Otázka: Využil/a jste následující vydané metodiky?

Tyto materiály byly hodnoceny z pěti hledisek (rozsah, aktuálnost a výběr témat, grafické zpracování materiálu, srozumitelnost informací a využitelnost pro činnost DS; Graf 8). U obou metodik se poskytovatelé, kteří je využili, dělí přibližně napůl mezi **velmi spokojené a spíše spokojené**; mírná nespokojenost se objevuje jen u nízkých jednotek procent případů.

Graf 8: Hodnocení metodických materiálů poskytovateli

Otázka: Ohodnoťte [metodiky] z hlediska Vaší spokojenosti.

EVALUAČNÍ ÚKOL II. ZHODNOCENÍ VÝSTUPŮ PROJEKTU

EO 2.1: Jaká byla míra úspěšnosti auditů značky kvality?

Auditem značky kvality se nastavila standartní forma, jak by provoz a péče v DS měly vypadat. Cílem bylo stále **zlepšování dětských skupin** podle daného "vzoru". Audit se podařilo vytvořit a workshopů k auditu značky kvality se zúčastnilo 39 % dotazovaných poskytovatelů.

Dle výpovědí ve fokusních skupinách provozovatelé vnímali možnost auditu jako dobrou přípravu na splnění povinností vyplývajících z novely zákona. Provozovatelé i pečující osoby ocenili možnost **získání kvalifikované zpětné vazby**, která se týkala nejen provozu, ale i kvality péče o děti v DS. Provozovatelé, kteří audit kvality úspěšně absolvovali, vnímali získání značky kvality jako velmi **posilující pochvalu** svého zařízení ze strany kvalifikovaných odborníků. Pro provozovatele bylo důležité a velmi motivační slyšet, že svou práci dělají dobře či kde se mohou ještě **zlepšovat**. Fluktuace pečujících osob mezi dětskými skupinami, jak bylo zjištěno z rozhovorů, byla v začátcích projektu velmi vysoká, ale i díky auditům, vzdělávání a workshopům je dnes ze strany poskytovatelů vztah k zaměstnancům lepší, což bylo vidět například skrze stanovení vize kvalitní péče o pečující osoby, která byla součástí úkolů pro poskytovatele během auditu.

„Na základě zpětné vazby se ví, že kvalitní pečující osoba je "nedostatkové zboží". Pokud chce poskytovatel někoho kvalitního, tak by si ho měl vychovat a pomoci mu v růstu a zlepšování. V auditu měli poskytovatelé napsat vizi toho, jak by to chtěli dělat a čeho by chtěli dosáhnout.“ (zástupkyně projektového týmu, rozhovor)

Ačkoli se dle výsledků dotazníkového šetření workshopů k auditu značky kvality zúčastnilo 39 % dotazovaných poskytovatelů, o samotný audit požádalo pouze 18 % (tj. 40) poskytovatelů. U 29 z nich v době šetření již audit proběhl, a to s vynikající procentuální úspěšností – značka kvality nebyla ve výsledku udělena pouze dvěma poskytovatelům. Všichni ostatní provozovatelé buď podmínky pro přidělení značky kvality splnili nebo provedli po ukončení auditu dle doporučení potřebné změny tak, aby jim značka kvality mohla být následně udělena.

Z fokusních skupin a rozhovorů vyplynulo, že do auditu kvality se chtělo přihlásit větší množství DS, než byl auditorský tým schopen zhodnotit. Jak bylo výše potvrzeno dotazníkovým šetřením, někteří provozovatelé sledovali **pouze workshop k auditu kvality**, ale do samotného auditu se už pak nepřihlásili, protože nabyli dojmu, že všechny dané požadavky splňují. Mezi provozovateli ale byli i tací, kteří si mysleli, že jsou na tom s kvalitou provozu a péče dobře, protože mají neustále plnou obsazenost skupiny nebo také provozovatelé, kteří **nechtěli audit z důvodu zbytečného stresu** pro pečující osoby a děti. V některých případech chtělo vedení skupiny auditem prokázat kvalitu své práce rodičům či zřizovateli.

Obecně provozovatelé i pečující osoby ve fokusních skupinách hovořili o tom, že audit byl pro ně synonymem stresu, a proto se ho i někteří rozhodli vůbec neabsolvovat. Ti, kteří audit absolvovali, pak hodnotili, že i přes stres pro ně byl audit velkým přínosem. Provozovatelé více DS, kteří měli možnost setkat se s více komisemi, hodnotí, že všechny **komise nebyly stejné**. Setkali se s větší i menší vstřícností a také větší či menší citlivostí při upozorňování na nedostatky v provozu či péči.

„Zúčastnili jsme se auditu ve 3 DS, měli jsme dvě komise. Je to hlavně o lidech. 1. komise nebyla vstřícná, ale ve 2 DS jsme získali audit, v 1 ne, ale i proto, že se nám nechtělo hledat další termín. Vůbec si nesedli ta komise s pečující osobou.“ (provozovatelka, fokusní skupina)

Provozovatelé vnímají, že jim auditoři **pomohli v nastavení a vymáhání kvality** péče od pečujících osob, protože vysvětlení a požadavky na kvalitu zazněly nejen z úst provozovatele, ale také od hodnotící komise. Zároveň však velmi motivačně zafungoval fakt, že komise měla připravena i doporučení, jak požadavků na kvalitu dosáhnout. Společně s tím dokázala komise provozovatelům **vhodně doporučit** také to, jak pečovat o své zaměstnance, kde jim pomoci a ulevit, aby se mohli na kvalitu péče více soustředit, čehož si jak provozovatelé, tak pečující osoby velmi vážili. Ti provozovatelé, jejichž DS značku kvality získaly, také velmi kladně hodnotí fakt, že jejím prostřednictvím mají možnost prokazovat svou kvalitu směrem k rodičům.

„Zaměstnanci z toho měli noční můry, nevěděli, jestli podmínky splní. Komise ale byla příjemná, tak si oddechli a na základě toho si zvýšili sebevědomí. Bylo to přínosné, dostali jsme inspiraci pro zlepšení.“ (provozovatelka, fokusní skupina)

EO 2.2: Jak se v médiích odrazily aktivity projektu Podpora implementace dětských skupin? Mediální analýza projektu.

Projekt Podpora implementace dětských skupiny začal 1. 1. 2016 a končí k datu 31. 12. 2022. Mediálně měl projekt za cíl diseminaci projektových výstupů v celostátní osvětové kampani. Výstupy projektu byly průběžně zveřejňovány prostřednictvím webové stránky www.dsmpsv.cz a na sociální síti [www.facebook.cz/dsamikrojesle](https://www.facebook.com/dsamikrojesle).

Z rozhovorů a fokusních skupin vyplývá, že **název "dětská skupina"** nebyl před vznikem projektu známý, protože se používala **jiná spojení** (školka, mini škola, jesle atd.). Dnes je v novele zákona povinně název "dětská skupina". Provozovatelé hodnotí, že povědomí o DS se za poslední dobu zvýšilo a rodiče přicházejí informovanější. Provozovatelé se setkávají s tím, že v některých případech dětská skupina není vnímána rodiči jako kvalitní služba, protože ji dle jejich názoru „kazí“ jméno hlídací koutky a „dětské kluby“, které mají jinou kvalitu péče i jiná pravidla.

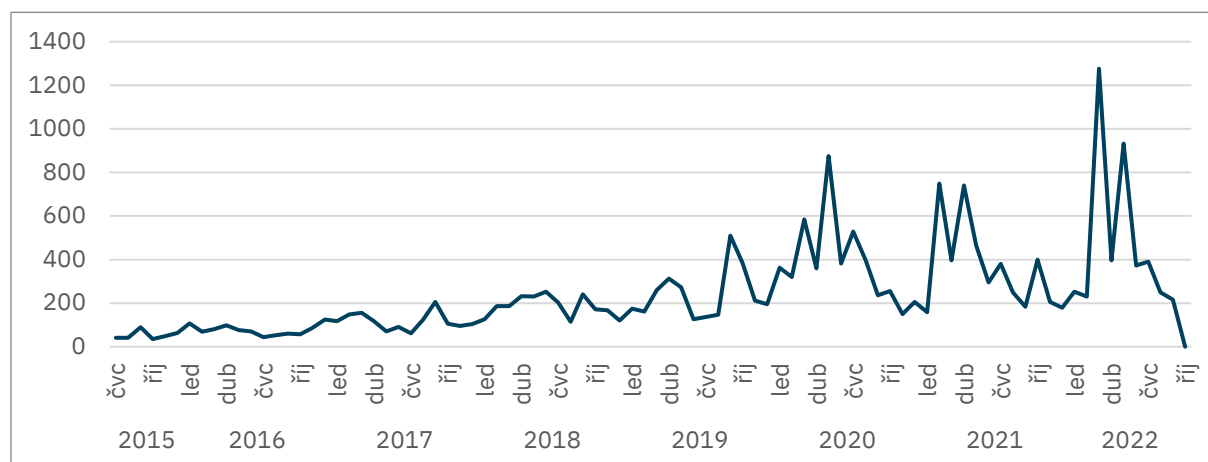
Zástupci projektového týmu hodnotí, že se o dětských skupinách v rámci finančních možností projektu **mluvilo a psalo dostatečně**, větší mediální aktivita by vyžadovala více financí, ale i tak hodnotí, že ke zlepšení dostupnosti informací o DS prokazatelně v rámci projektových aktivit došlo. Zástupci projektového týmu a někteří provozovatelé subjektivně hodnotí, že až politická debata nad pojmem "jesle" zvedla povědomí o tématu dětských skupin a o péči o předškolní děti obecně.

Analýza medializace dětských skupin obecně

První část mediální analýzy sledovala mediální výstupy, které zmiňovaly klíčová slova **„dětská skupina“** ve všech pádech, v jednotném i množném čísle. Tato mediální analýza byla vytvořena za sledované období od 1.7.2015 do 1.10.2022. Tedy tak, aby byl vývoj medializace viditelný i pro šest měsíců před začátkem projektu. Celkový počet zpráv za sledované období zmiňující tato klíčová slova ve všech mediatypech byl 21 135. Před začátkem projektu se o dětských skupinách obecně psalo málo, řádově v desítkách. Za šest

měsíců před začátkem projektu (od 1.7.2015 do 31.12.2015) bylo publikováno dohromady 317 zpráv. Za šest měsíců od začátku projektu (od 1.1.2016 do 30.6.2016) bylo publikováno dohromady už 501 zpráv. Od zahájení projektu pak medializace dětských skupin stoupala a dosahovala řádově nižších stovek mediálních výstupů měsíčně, s občasnými výkyvy až k 700-1200.

Graf 9 Vývoj medializace o dětských skupinách obecně

Jeden z velkých nárůstů počtu zpráv o dětských skupinách proběhl v září 2019. **V září 2019** se zprávy týkaly novely, která měla zajistit přejmenování dětských skupin na jesle a jejich financování státem, nebo toho, že byla zaevidována na MPSV 1000. dětská skupina. Zde zřejmě projekt žádný zásadní vliv neměl, protože během září žádné významné aktivity týkající se diseminace projektových výstupů neprobíhaly. Propagace projektu na 2 konferencích společnosti Burda International s celkovou kapacitou 800 účastníků proběhla až na začátku listopadu 2019.

Dále se často publikovaly zprávy o dětských skupinách v období od **března do května 2020** v souvislosti s opatřeními v dětských skupinách kvůli pandemii Covid-19. V tomto období mohl souviset zvýšený počet článků také s prezentováním i mediálním plněním projektu v rámci zakázky se společností Burda International na promo stranách v Marie Claire, Marianne, Svět ženy, Appetit a JOY a online bannerech.

Poté se o dětských skupinách hojně psalo v **únoru 2021** v souvislosti s uzavřením dětských skupin kvůli pandemii Covid-19. **V dubnu 2021** se časté články týkaly projednávání novely zákona v poslanecké sněmovně, o proměně dětských skupin na jesle do roku 2024 a o jejich fungování jen pro děti do tří let. V této souvislosti se psalo i o vlně odporu k této novele, peticích a dopisech s výzvami ke změnám.

Nejvíce zpráv o dětských skupinách se publikovalo v **březnu 2022**, kdy se často objevovaly články o nutnosti zakládání dětských skupin nebo navýšení kapacit v dětských skupinách, do nichž by nastoupily děti ukrajinských uprchlíků, které ČR přijala v souvislosti se situací na Ukrajině. V **květnu 2022** se články často týkaly evropských dotačních výzev pro vytvoření nových kapacit dětských skupin, aby lépe reagovaly na rostoucí poptávku umístění dětí v předškolních zařízeních.

Mediální výstupy s tématem dětských skupin byly zveřejňovány v mnoha specifických **zdrojích** (celkem 997 médií). Nejvíce zpráv publikoval zdroj parlamentnilisty.cz, následuje Polar TV a Mladá fronta DNES.

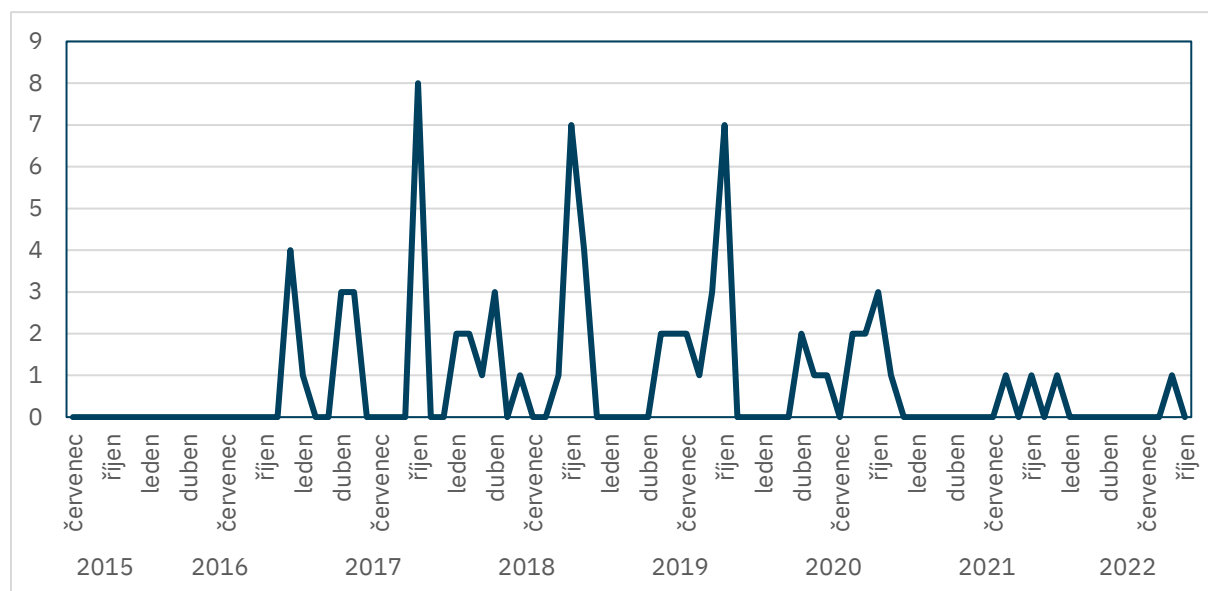
Dále byly často výstupy zveřejňovány v médiích kurzy.cz, blesk.cz, Právo, ČT 24, novinky.cz, denik.cz, ČT 1 a dalších.

Mezi konkrétní **autory**, kteří o tématu dětských skupin psali, patří například Kateřina Perknerová, která publikovala nejvíce výstupů s tématem dětských skupin (996 zpráv), následuje Pavel Cechl (708) dále Markéta Vančová (492) nebo Andrea Cerqueirová (383).¹ Tato informace může být užitečná pro realizátora projektu i věcně příslušné útvary MPSV. Umožňuje obrátit se v komunikaci problematiky spojené s dětskými skupinami na konkrétní novináře či autory, u nichž je vysoká šance, že budou tato témata reflektovat.

Analýza medializace projektu

Druhá část mediální analýzy se zabývala mediálními výstupy, které přímo zmiňovaly název projektu „Podpora implementace dětských skupin“ ve všech pádech. Sledované období je shodné jako u medializace dětských skupin, tedy od 1.7. 2015 do 1.10. 2022. Celkový počet zpráv za sledované období zmiňujících tato klíčová slova vztahujících se k projektu ve všech mediatypech byl 73.

Graf 10 Vývoj medializace o projektu

Mediální výstupy týkající se projektu začaly být publikovány v **prosinci 2016**. Ve spojení s vydanou tiskovou zprávou informující o dětských skupinách a o nové výzvě na jejich podporu (Mimořádná výzva na podporu dětských skupin) byly vydány tři články informující o dětských skupinách, o otevření nových krajských kanceláří a o nové výzvě (<https://www.mpsv.cz/-/mimoradna-vyzva-na-podporu-detskyh-skupin>). Medializace projektu byla také podpořena mediální kampaní, která byla realizována v prosinci 2016. Jednalo

¹ Upozorňujeme, že vysoké počty mediálních výstupů neznačí unikátní výstupy. Řada autorských článků je publikována ve shodném znění na subdoménách jednotlivých médií nebo v jejich regionálních mutacích, typicky denik.cz.

se o krátký radiový spot na dvou celoplošných radiových stanicích (Rádio Impuls a Český rozhlas Radiožurnál). Spot byl vysílán v týdnu 5. - 11. 12. 2016 v hlavních vysílacích časech obou stanic. Ve vysílání Rádía Impuls proběhly na téma dětských skupin dvě vystoupení ve dvou pořadech. V jednom z nich o tématu hovořila ministryně Michaela Marksová (8. 12. 2016), ve druhém pak provozovatelka dětské skupiny Petra Červinková. Ta sdílela své zkušenosti se zřizováním dětské skupiny ve firmě Hennlich v Litoměřicích jako ukázkou dobré praxe. (9. 12. 2016)

Nejvíce výstupů týkajících se projektu bylo publikováno v **říjnu 2017**. V září a říjnu byly vydány dvě tiskové zprávy, které informovaly o otevření nové výzvy v Operačním programu Zaměstnanost na podporu vzniku a provozu dětských skupin. V říjnu se objevovalo také množství zpráv o růstu počtu již evidovaných dětských skupin. Vysoká medializace opět podpořila mediální kampaň, kdy byl v období 18. – 24. 9. 2017 vysílán rozhlasový spot, který cílil na rodiče a jejich zaměstnavatele. Spot byl vysílán na dvou radiových stanicích (Rádio Impuls a Český rozhlas Radiožurnál) v hlavních vysílacích časech obou stanic. V tomto období bylo téma dětských skupin jako zaměstnaneckého benefitu prezentováno také na několika veletrzích zaměřených na trh práce (Job Fair v Brně, Profesia Days v Praze) prostřednictvím krajských metodických. V následujících měsících se prezentovalo téma dětských skupin i na dalších veletrzích.

Níže uvádíme několik citací zmiňujících přímo projekt:

Zájem o dětské skupiny narůstá

Region – Zájem o dětské skupiny, tedy o službu o péči o předškolní děti, narůstá. Přibývá také firemních dětských skupin, které rodiče využívají jako benefit při sladění rodinného a profesního života. „Jsem moc ráda, že zájem o dětské skupiny stále roste, protože pomáhají rodičům lépe sladit práci a starost o rodinu. Díky dětským skupinám stoupá počet míst v předškolních zařízeních. Vyšli jsme vstříc provozovatelům a spustili online verzi registrace, snažíme se informovat o možnosti využívat dětské skupiny co největší počet pracujících rodičů,“ řekla ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová.

...

*„Dětské skupiny nabízí flexibilní formu péče o předškolní děti, přizpůsobují se individuálním potřebám dítěte. Jedná se o legislativně zakotvenou službu určenou dětem od jednoho roku do zahájení povinné školní docházky. Rodičům i zájemcům o poskytování péče je k dispozici web www.dsmpsv.cz nebo Facebook Dětské skupiny a mikrojesle, kde naleznou všechny potřebné informace o projektu **Podpora implementace dětských skupin** a o službě jako takové,“ vysvětlil tiskový mluvčí Ministerstva práce a sociálních věcí Petr Habáň.*

Zdroj: https://fm.denik.cz/zpravy_region/zajem-o-detske-skupiny-narusta-20171012.html

ČSSD: Počet evidovaných dětských skupin se přehoupl přes 400

Dětské skupiny jsou stále oblíbenější službou péče o předškolní děti. S ohledem na pozitivní vývoj na trhu práce přibývá firemních dětských skupin, které rodiče využívají jako vítaný benefit při sladování rodinného a profesního života. Velký zájem o tuto službu dokládá i narůstající počet dětských skupin zapsaných v evidenci Ministerstva práce a sociálních věcí, které zaregistrovalo dětskou skupinu číslo 401.

Projekt **Podpora implementace dětských skupin**, který funguje pod MPSV od roku 2016, nabízí prostřednictvím krajských metodických komplexní poradenství a podporu při založení i provozu dětské skupiny. Potenciální i stávající poskytovatelé dětských skupin ze všech krajů ČR mají možnost požádat o radu a pomoc se všemi nejasnostmi v začátcích provozování služby, zkušenějším poskytovatelům jsou určeny speciální semináře a vzdělávací akce.

Zdroj: <https://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/CSSD-Pocet-evidovanych-detskych-skupin-se-prehoupl-pres-400-507568>

Dalším vrcholem medializace projektu byl **říjen 2018**. V období září-listopad 2018 pokračovala mediální kampaň na podporu dětských skupin, největší důraz byl kladen na realizaci PR článků a realizace video spotů (https://www.youtube.com/watch?v=WE20FdDoQek&t=6s&ab_channel=D%C4%9Btsk%C3%A9skupiny), představujících dětské skupiny rodičům i zaměstnavatelům jako zaměstnanecký benefit.

V časopise Moje psychologie vyšel rozhovor o dětské skupině ve vědecké instituci, zaměřující se na situaci vědkyň matek. V časopisech Marie-Claire a Vlasta Benefity byly dětské skupiny představeny formou placené inzerce. Inzerát představoval dětské skupiny jako možnost péče o předškolní děti, alternující mateřským školkám a prezentoval výhody této služby.

Vyšší medializace projektu pokračovala i v listopadu 2018 a může mít spojitost s Celorepublikovým setkáním poskytovatelů dětských skupin, které proběhlo 20. listopadu 2018 a zaštitila ho ministryně Jana Maláčová.

Citace:

Ministryně Maláčová: Díky financování dětských skupin a mikrojeslí podpoříme rodiny s dětmi i zaměstnanost

„Dětské skupiny a mikrojesle dokázaly dobře zajistit odpovídající péči o děti předškolního věku včetně dětí mladších tří let, která u nás chybí z důvodu zrušení jeslí a také nedostatečných kapacit stávajících mateřských škol. Bohužel i tříleté děti se často nedostanou do mateřské školy. Kvalitní, finančně a místně dostupná předškolní péče je má osobní priorita. Díky garanci státu budou moci vznikat dětské skupiny a mikrojesle plošně. Jedná se o významnou podporu rodin s dětmi ale i zaměstnavatelů,“ uvedla ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová.

...

Rodičům i zájemcům o poskytování služby jsou také k dispozici metodicky projektu **Podpora implementace dětských skupin**, které zdarma poskytují komplexní poradenství a provedou je celým procesem zakládání dětské skupiny. Konzultace je možné sjednat pomocí kontaktů na webu projektu či na Facebooku. Stejně tak jsou na zmíněném webu k dispozici všechny ostatní informace k projektu a přímé kontakty na jednotlivé krajské kanceláře.

Zdroj: <http://www.pedagogicke.info/2018/10/ministryne-malacova-diky-financovani.html>

Další zvýšení medializace projektu bylo také v říjnu 2019. Články se zabývaly např. školením zaměstnanců dětských skupin, které proběhlo 16. 10. 2019 v rámci projektu od zaměstnanců HSHMP ve spolupráci s MPSV pro zhruba 40 pracovníků dětských skupin ze všech městských částí Prahy. 22. října se uskutečnil také kulatý stůl dětských skupin pořádaný v rámci projektu. Diskutovala se aktuální témata (audit značky kvality, novela zákona o jeslích nebo problematika dětských skupin z pohledu inspekce práce).

Nejvíce zpráv o projektu publikovaly zdroje „Svět ženy“ (6 publikací) a „businessinfo.cz“ (6 publikací). Dále se výstupy objevovaly např. v „parlamentnilisty.cz“, „HRmag.cz“, „Marie Claire“ atd. Mezi autory, kteří o projektu publikovali, nejčastěji patří Hans Štembera nebo Martin Kovář.

Další analyzovanou oblastí byla tonalita, tzn. sentiment, tedy zda zprávy, kde byl projekt zmíněn, vyznívaly pozitivně, negativně, či neutrálně. Strojové **hodnocení sentimentu** funguje až od června 2019. Následující výsledky jsou tedy uváděny z období od července 2019 až do začátku října 2022.

Ve sledovaném období bylo dohromady publikováno 28 zpráv. Z toho 54 % (15 zpráv) vyznívalo neutrálně a zbylých 46 % (13 zpráv) pozitivně. Žádná ze zpráv nevyznívala negativně.

Pozitivní citace:

V ČR funguje tisíc dětských skupin

V polovině září byla zaevidována dětská skupina s pořadovým číslem tisíc. Dětské skupiny pod záštitou MPSV fungují od roku 2014. Jejich cílem je podpořit rodiče při každodenním sladování pracovního a rodinného života. Ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová (ČSSD) chystá v této oblasti i řadu novinek.

„Podporu rodin považuji za zcela klíčovou oblast pro celou společnost a její budoucnost. Zabývala jsem se jí už jako ředitelka odboru rodinné politiky a politiky stárnutí, a proto jsem moc ráda, že se dětským skupinám tak dobře daří. Dětské skupiny hrají důležitou roli při skloubení pracovního a rodinného života. V oblasti podpory rodin je pro mě také zásadní zajištění dostatku míst v předškolních zařízeních, rozšíření flexibilních pracovních úvazků a podpora dostupného bydlení,“ komentuje ministryně Maláčová.

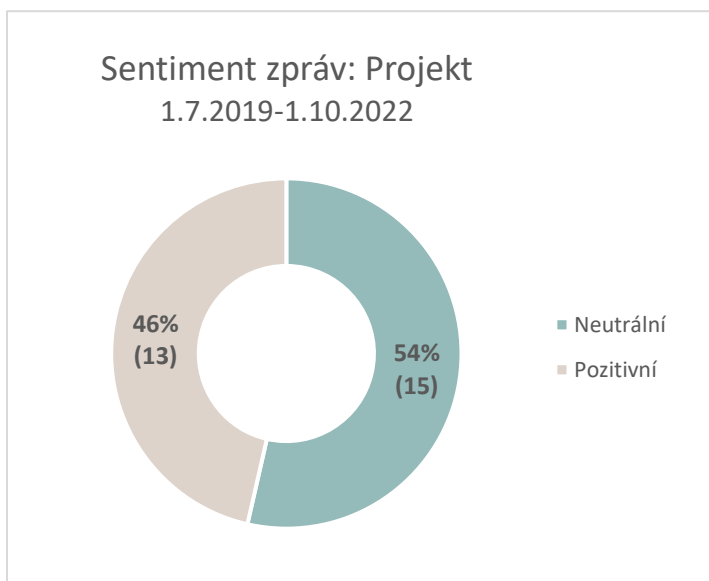
...

*V rámci systémového projektu **Podpora implementace dětských skupin** zavádí ministerstvo také Audit značky kvality. Ten bude pro zřizovatele dětských skupin zdarma a bude jej provádět výhradně auditní tým MPSV na základě dobrovolné žádosti. V tuto chvíli intenzivně připravujeme školení k auditu značky kvality pro zájemce o udělení této značky s dvouletou platností.*

Dětská skupina, která získá značku kvality, plní nejen povinnosti dané právními předpisy, ale navíc posiluje kvalitu péče v rámci dětské skupiny rozvíjením své činnosti v 7 oblastech: filosofie dětské skupiny, plán výchovy a péče a jeho naplňování, pečující osoby, provoz dětské skupiny, adaptační období, bezpečnost a hygiena, genderový a environmentální aspekt. Bližší informace bude možné najít na webových stránkách www.dsmpsv.cz.

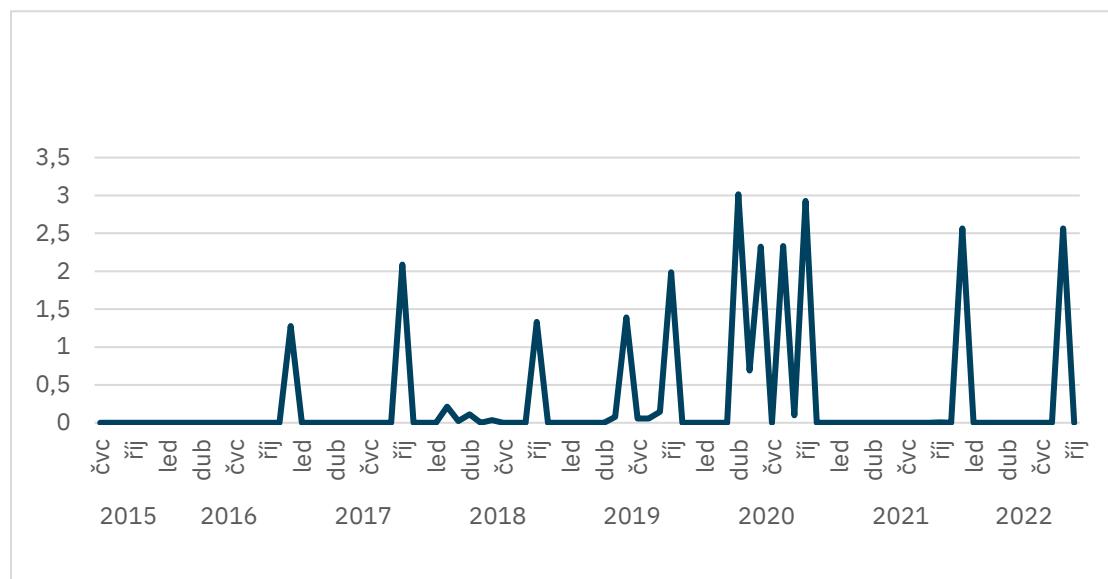
Zdroj: <https://hrmag.cz/v-cr-funguje-tisic-detskych-skupin/>

Graf 11 Sentiment zpráv

Z hlediska dosahu mediálních výstupů je hrubým ukazatelem kumulovaná sledovanost (Gross Rating Point), který se používá pro **popis zásahu kampaně** v populaci. Podle průměrné čtenosti či sledovanosti jednotlivých médií počítá, k jakému podílu obecné populace 15+ se výstup teoreticky mohl dostat. Jeden GRP tak odpovídá zhruba 1 % populace 15+. V grafu níže jsou kumulované součty GRP pro jednotlivé měsíce a kumulativní počet za měsíc kumuluje hodnoty za jednotlivé dny.

Graf 12 Vývoj GRP v čase

Celková hodnota GRP za vybrané období je 25 GRPs. **Ve vrcholech se o projektu kumulativně dozvědělo 2-3 % populace 15+.** Průběh hodnoty GRP má podobný vývojový trend jako celková četnost zpráv v čase.

První vlna rostoucí sledovanosti v prosinci 2016 odráží růst četnosti zpráv o projektu. Vyšší sledovanost může mít spojitost s již zmíněnou mediální kampaní realizovanou v tomto období. Jednalo se o krátký radiový spot na dvou celoplošných radiových stanicích (Rádio Impuls a Český rozhlas Radiožurnál) a dvě vystoupení ve dvou pořadech prezentující téma dětských skupin a projektu.

Nejvyšší kumulovaná sledovanost (hodnota GRP) byla v dubnu 2020. Vysoká sledovanost ve vlnách pokračovala do října 2020. V tomto období v rámci zakázky se společností Burda International došlo k prezentování i k mediálnímu plnění projektu na promo stránkách v Marie Claire, Marianne, Svět ženy, Appetit a JOY a online bannerech. Vyšší sledovanost v prosinci 2021 mohla být podpořena publikací článku o tématu dětských skupin v časopise Burda style č. 1/22.

Závěrem lze tedy říci, že trend medializace tématu dětských skupin i díky projektu rostl. Otevřelo se téma dětských skupin jako příležitost pro sladování rodinného a profesního života i jako užitečná forma zaměstnaneckého benefitu.

EO 2.3: Jaká je zpětná vazba zřizovatelů a pečujících osob na webové stránky www.dsmpsv.cz, případně stránky na Facebooku?

Obecně lze shrnout, že z fokusních skupiny s provozovateli i s pečujícími osobami byla zpětná vazba k webovým stránkám i Facebooku, pokud ho dotazovaní využívali, pozitivní. Provozovatelé i pečující osoby dle svých výpovědí považují webové stránky za **přehledné a uživatelsky přívětivé**. Někteří je využívali i jako odkaz na vhodný a přesný informační zdroj pro nové klienty. Provozovatelé dále během fokusních skupin zhodnotili, že na webových stránkách nacházeli, co v daný moment potřebovali. I když více jak polovina přiznala, že pro ně bylo vždy **nejjednodušší zatelefonovat metodikovi** či metodičce a danou informaci rychle zjistit bez zdržování se hledáním na webu. Provozovatelé si dále velmi cenili toho, že stránky byly aktualizované, jak co se týče metodik, tak třeba i rozcestníku pro orientaci.

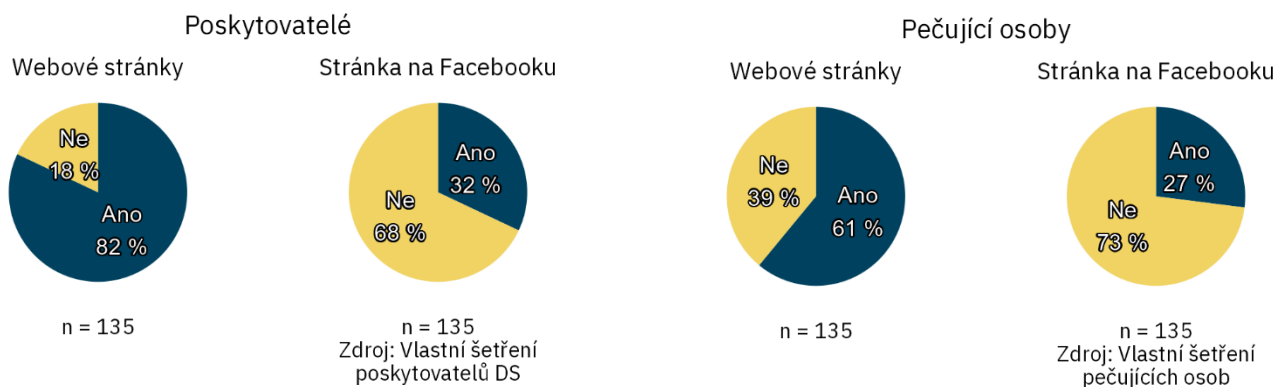
Během fokusních skupin se provozovatelé vyjádřili, že by velmi **uvítali**, kdyby na webu byly veřejně či pod přihlašovacím heslem dostupné **vzorové formuláře** například rámcová smlouva či jiné dokumenty. Což by DS ušetřilo čas i finance za právní poradenství, když formuláře musejí sami vytvářet a vyloučilo by se tak případné nesprávné či nepřesné zpracování dokumentů. Stejně tak by provozovatelé i pečující osoby velmi ocenili, kdyby na webu byl dostupný **archiv vzdělávacích aktivit**, které během projektu vznikly. Rádi by se k absolvovaným školením vraceli nebo je nabídli novým zaměstnancům.

Profil na sociální síti www.facebook.cz/dsamikrojesle fungoval dle provozovatelů hlavně jako **komunikační kanál při pandemii pro sdílení aktuálních informací** a dále ke sdílení pozvánek na vzdělávací aktivity projektu. Co zaznělo během rozhovorů jako hodnocení limitů FB stránek, je fakt, že na ně nebylo možné dávat příklady dobré praxe, ani nic konkrétního z určité DS, veškeré informace musely být velmi obecné, aby nebyly zavádějící. Dále byla v projektu zřízena facebooková skupina DS, která měla sloužit ke sdílení tipů, jak pracovat s dětmi a zaměřovala se dle provozovatelů spíše na pečující osoby. Pečující osoby ale během fokusních skupin potvrdily, že **pro inspiraci chodí spíše na jiné**, již zavedené FB skupiny a tuto „ministrskou“ využívají méně nebo vůbec. Původně měla být pro určena poskytovatelům pro sdílení. Tento účel ale FB skupina nesplňuje, což vychází z dotazníkového šetření i vyjádření z fokusních skupin. Jedním z důvodů, který během fokusních skupin i rozhovorů zazněl, bylo, že již existují jiné skupiny na FB

a také že oficiálním zřizovatelem je MPSV, které je považováno spíše za kontrolní orgán a tento fakt ne-motivuje tolik ke sdílení.

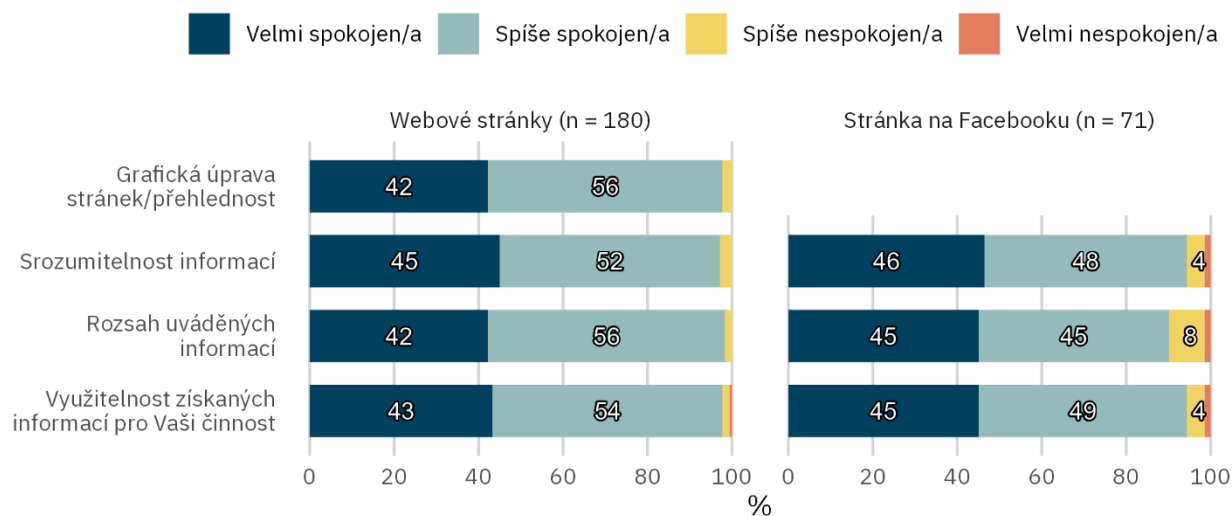
Z dotazníkového šetření vyplývá, že webové stránky projektu byly navštěvovány více než facebooková skupina projektu, a to jak v případě poskytovatelů, tak v případě pečujících osob (Graf 13). Oba zdroje informací byly hodnoceny velmi podobně ve všech sledovaných ohledech, tj. úpravě a přehlednosti, srozumitelnosti informací, rozsahu informací i jejich využitelnosti pro vykonávání pracovní činnosti (Graf 14). Téměř všichni respondenti z řad poskytovatelů i pečujících osob jsou velmi či spíše spokojeni.

Graf 13: Navštívení webových stránek a stránky na Facebooku

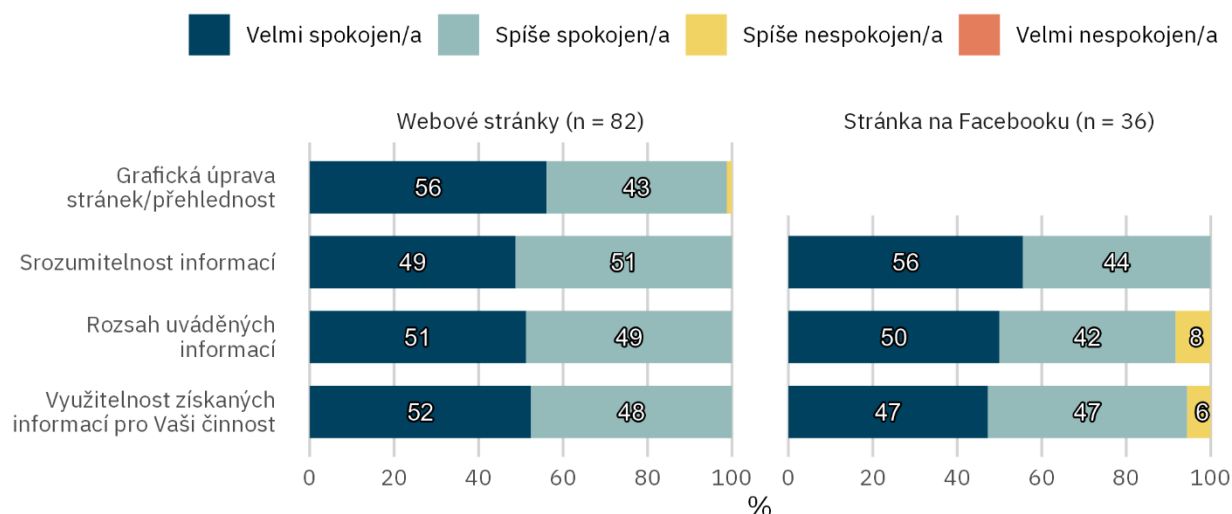
Graf 14: Hodnocení webových stránek a stránky na Facebooku – poskytovatelé

Otázka: Ohodnoťte webové stránky projektu / stránku projektu na Facebooku z hlediska Vaší spokojenosti.

Graf 15: Hodnocení webových stránek a stránky na Facebooku – pečující osoby

Otázka: Ohodnoťte webové stránky projektu/stránku projektu na Facebooku z hlediska Vaší spokojenosti.

Zdroj: Vlastní šetření pečujících osob

EVALUAČNÍ ÚKOL III. VÝSLEDKY PROJEKTU

EO 3.1: Do jaké míry aktivity projektu reálně ovlivnily kvalitu dětských skupin?

EO 3.2: Přispěly aktivity projektu cílovým skupinám (poskytovatelé, pečující osoby) k lepšímu vykonávání práce?

EO 3.3: Do jaké míry se zvýšila odborná kvalifikace poskytovatelů a pečujících osob díky pořádaným seminářům (prezenční i on-line)?

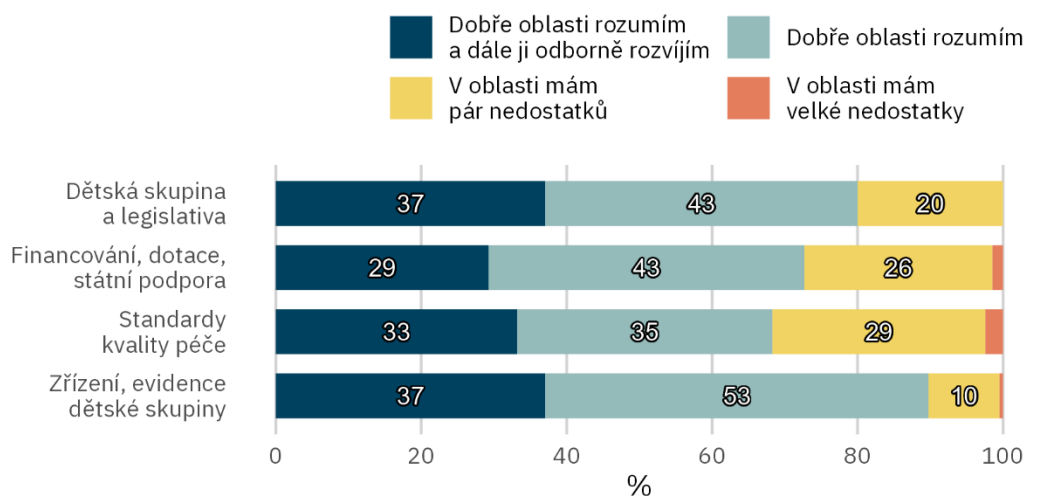
Všechny evaluační otázky této kapitoly budou zodpovězeny průběžně, dělení na jednotlivé otázky jsme v této kapitole nedělali, protože by dle našeho názoru došlo k tříštění informací a ztrátě souvislostí mezi jednotlivými odpověďmi.

Výchozím bodem pro evaluaci vlivu projektu na odborné kvalifikace poskytovatelů bylo jejich vlastní subjektivní **zhodnocení současného stavu** (Graf 16).

Poskytovatelé musejí být schopni nejen poskytovat kvalitní péči, ale také zajistit dostatečnou finanční podporu pro fungování DS a dostát legislativním požadavkům na jejich provoz. Nezanedbatelná část poskytovatelů však také vnímá, že má v oblastech určité rezervy, ve vzácných případech pak i velmi výrazné – např. u standardů kvality péče jde v součtu téměř o třetinu. Naopak nejjistěji se poskytovatelé cítí v oblasti zřízení a evidence dětské skupiny. Tento fakt je zcela pochopitelný, neboť již fungující skupiny musely administrativním procesem zřízení a zapsání do evidence projít.

Graf 16: Znalosti a dovednosti poskytovatelů

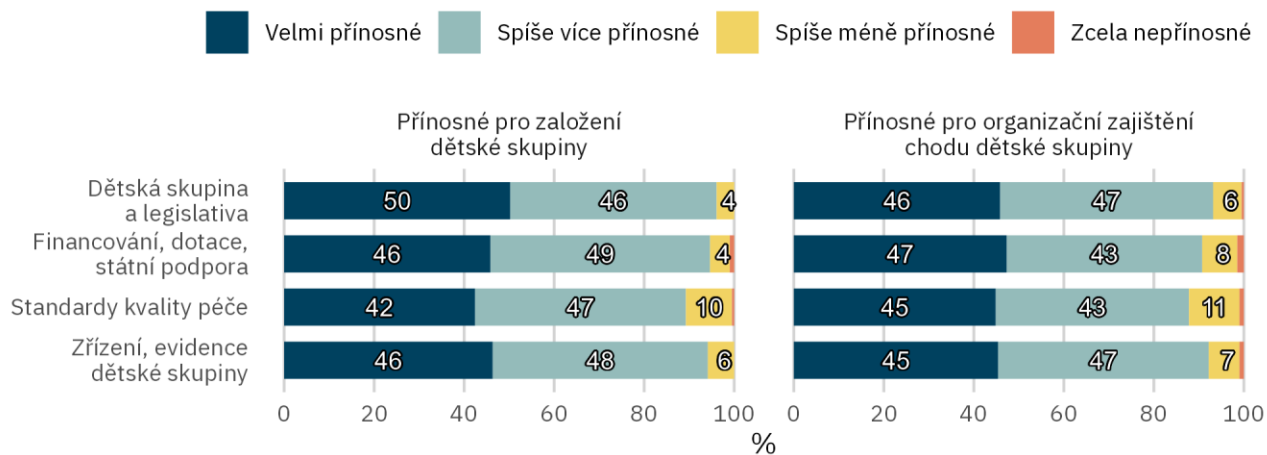
Otázka: Jak hodnotíte své znalosti a dovednosti v následujících oblastech?

n = 205; Zdroj: Vlastní šetření poskytovatelů DS

Graf 17: Přínos aktivit projektu pro znalosti a dovednosti poskytovatelů

Otázka: Jak považujete znalosti či dovednosti získané v rámci aktivit projektu za přínosné pro založení dětské skupiny / pro organizační zajištění chodu dětské skupiny?

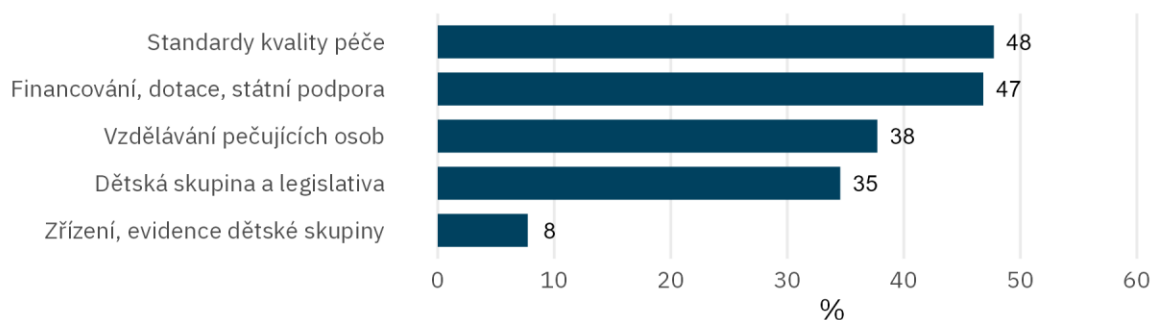
n = 205; Zdroj: Vlastní šetření poskytovatelů DS

Hlavními oblastmi, v nichž by poskytovatelé **potřebovali získat více znalostí a dovedností**, než mají nyní, jsou **financování, dotace a státní podpora a standardy kvality péče** – obě možnosti zvolila téměř polovina dotázaných (Graf 17). Více než třetina pak zvolila také potřebu se zlepšovat v oblasti legislativy a vzdělávání pečujících osob. Naopak o další rozvoj ve zřízení a evidenci dětských skupin je zájem nízký. Poskytovatelé měli v otevřené části této otázky navíc příležitost doplnit další konkrétnější oblasti, v nichž

by se potřebovali dále vzdělávat. Z témat, která se objevila více než alespoň jednou, lze jmenovat **stravování dětí či personální zajištění DS** s ohledem na měnící se legislativu.

Graf 18: Prostor pro zlepšení znalostí a dovedností poskytovatelů

Otázka: V jakých oblastech týkajících se Vaší role poskytovatele DS byste potřeboval/a získat další znalosti / dovednosti? (*Lze vybrat více možností.*)

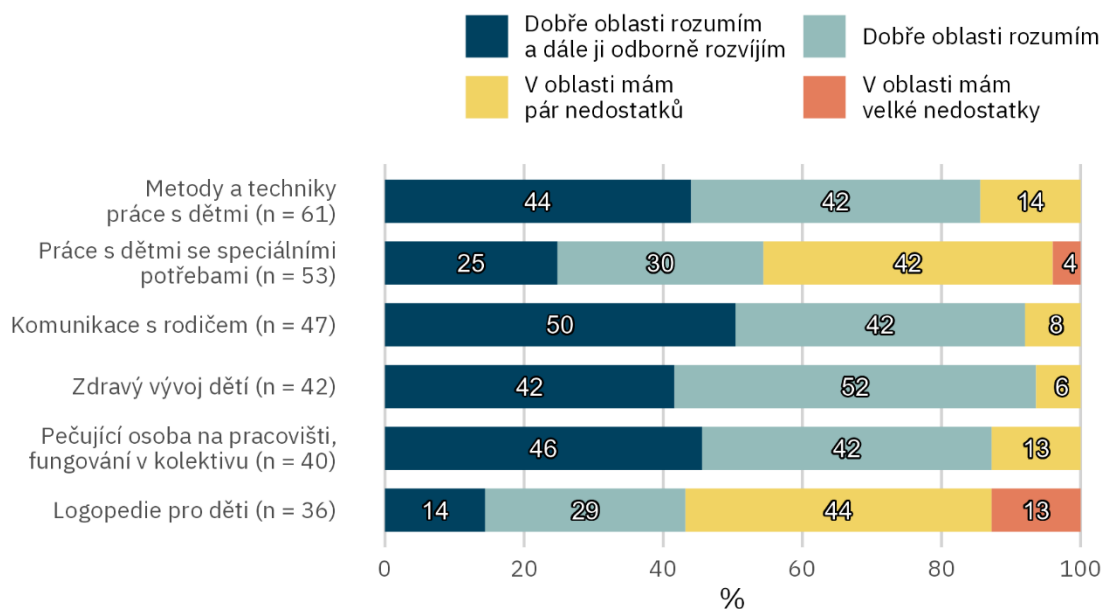
n = 220; Zdroj: Vlastní šetření poskytovatelů DS

Pečujícím osobám byla předložena podobná sada otázek týkajících se znalostí a dovedností jako poskytovatelům, tj. byla zjišťována jejich současná úroveň, jak k této úrovni projekt přispěl, v čem pečující osoby spatřují prostor pro vlastní zlepšení a jak celkově hodnotí vliv projektu na své odborné kompetence.

Co se týče samotné práce s dětmi, subjektivně hodnocená současná úroveň vlastních znalostí a dovedností je **vysoká v oblastech metod a technik práce s dětmi a zdravého vývoje dětí**, tedy těch, které jsou svou povahou obecné a aplikovatelné na všechny svěřené děti. Naopak velmi často pečující osoby volily nízká hodnocení ve specializovanějších oblastech. Například v oblasti **práce s dětmi se speciálními potřebami** spatřuje vlastní malé či velké **nedostatky v součtu 46 % dotázaných**, u logopedie pro děti dokonce 57 %, přičemž zde je i větší podíl velkých nedostatků. Ve vztazích a komunikaci s dospělými lidmi se pečující osoby obecně cítí jistě, v oblasti komunikace s rodiči spatřuje mírné nedostatky jen 8 %, ve fungování v pracovním kolektivu 13 %.

Graf 19: Znalosti a dovednosti pečujících osob

Otázka: Jak hodnotíte své znalosti a dovednosti v následujících oblastech?

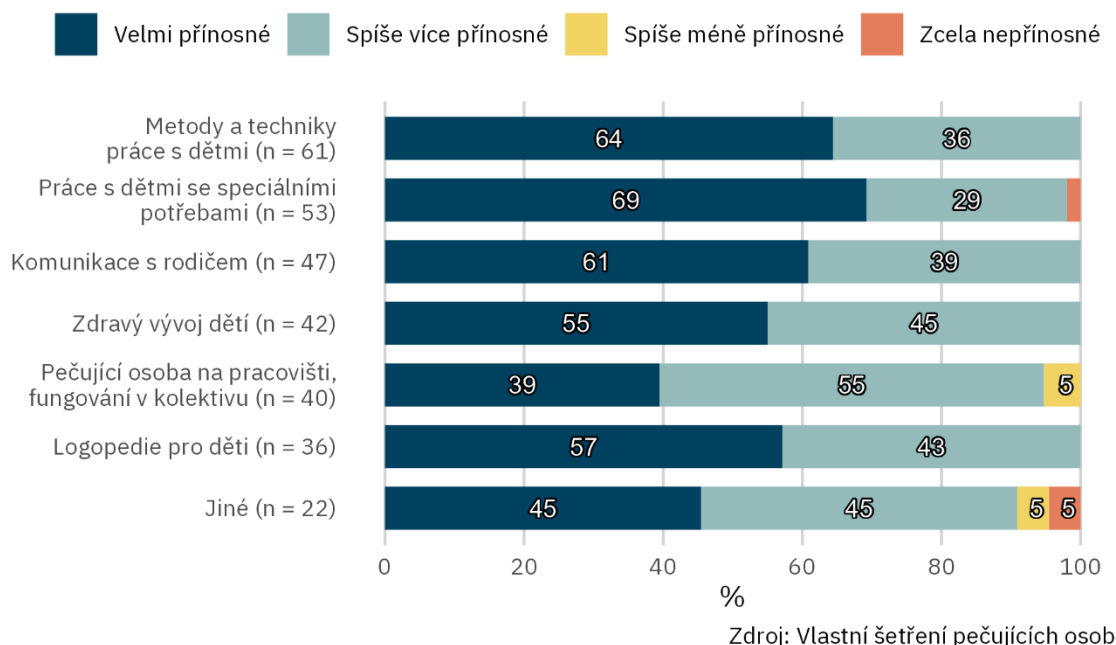

Zdroj: Vlastní šetření pečujících osob

Aktivity v rámci projektu umožňovaly vzdělání ve všech výše zmíněných oblastech. Jejich vnímaná přínosnost je vzájemně srovnatelná (Graf 19). U všech témat kromě fungování v kolektivu (které je stále hodnoceno velmi kladně) se nadpoloviční až dvoutřetinová většina shoduje na nejvyšším hodnocení, tj. **velmi přínosné**; zbytek pak veskrze spíše více přínosné.

Graf 20: Přínos aktivit projektu pro znalosti a dovednosti pečujících osob

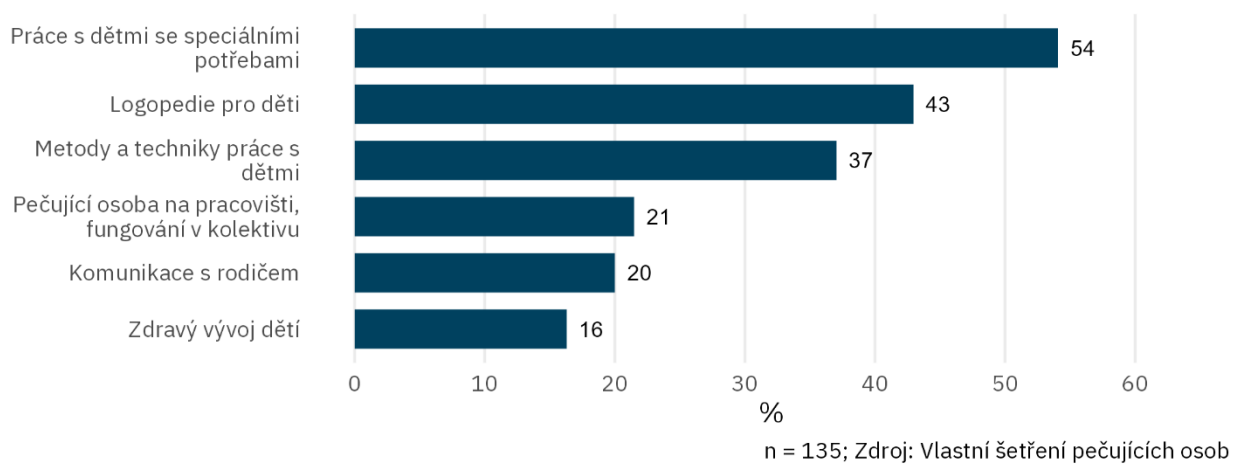
Otázka: Jaké znalosti či dovednosti získané v rámci aktivit projektu považujete za nejvíce přínosné?

Pečující osoby si obecně uvědomují své případné nedostatky v potřebných znalostech. V souladu s výše uvedenými poznatky nejčastěji uvádějí, že by potřebovaly získat další znalosti a dovednosti primárně pro práci s dětmi se speciálními potřebami (více než polovina) a dále v logopedii a metodách a technikách práce s dětmi.

Graf 21: Prostor pro zlepšení znalostí a dovedností pečujících osob

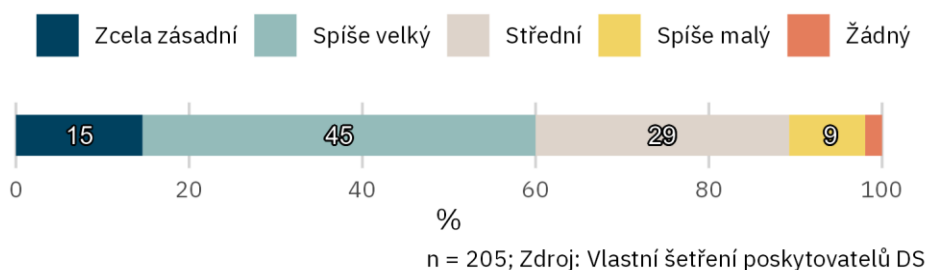
Otázka: V jakých oblastech týkajících se Vaší vykonávané profese byste potřeboval/a získat další znalosti či dovednosti? (Lze vybrat více možností.)

V závěrečné fázi obou dotazníků, kde již respondenti měli dostatek prostoru pro reflexi všech relevantních aspektů, shrnuli celkový vliv projektu na své odborné kompetence do jednoho hodnocení na pětibodové škále (Graf 22). **60 % poskytovatelů považuje celkový vliv projektu za zcela zásadní či spíše velký.** K pravé straně škály (tj. ke dvěma posledním kategoriím) se přiklonilo v součtu necelých 11 %; zcela nulový přínos projektu pro svou odbornost vnímali pouze 4 poskytovatelé (cca 2 %).

Graf 22: Vliv projektu na kompetence poskytovatelů

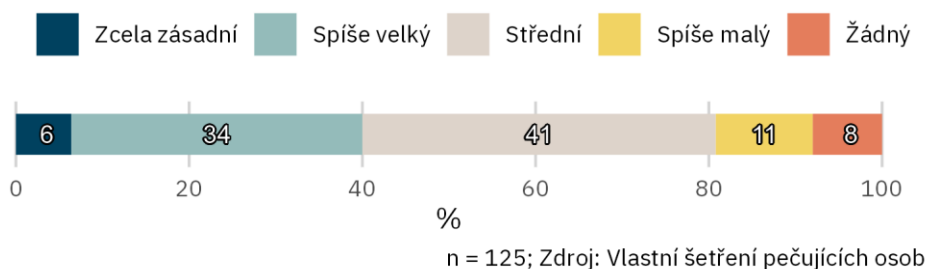
Otázka: Ohodnoťte, jaký celkový vliv měly aktivity projektu na Vaše odborné kompetence.

Pečující osoby **oproti poskytovatelům** méně často považovaly vliv projektu na své kompetence za zásadní či velký a ve větší míře za **středně velký**. Zcela nulový vliv na své kompetence pociťovalo 8 % pečujících osob. Rozdíl mezi poskytovateli a pečujícími osobami v celkovém hodnocení lze vyjádřit pomocí tzv. Cliffova delta², které má hodnotu 0,24.

Graf 23: Vliv projektu na kompetence pečujících osob

Otázka: Ohodnoťte, jaký celkový vliv měly aktivity projektu na Vaše odborné kompetence.

Detailnější popis konkrétních vlivů na kvalitu DS zazněly během rozhovorů a fokusních skupin. Provozovatelé i pečující osoby subjektivně hodnotili během fokusních skupin, že aktivity projektu v mnoha směrech **ovlivnily kvalitu jejich práce** v DS. Provozovatelé nejvíce hovořili o podnětech od kontrolních orgánů,

² Cliffovo delta je neparametrický ukazatel věcné významnosti (*effect size*) rozdílu v rozložení ordinální proměnné (v tomto případě vlivu projektu na kompetence) mezi dvěma skupinami. Ukazatel značí, jak často jsou hodnoty proměnné v první skupině větší než hodnoty ve druhé skupině.

metodikách a standardech kvality, které během projektu vznikly a pomohly jim v konkrétních krocích ke zlepšení provozu, starosti o zaměstnance i v péči o děti v DS nebo je utvrdili v tom, že svou práci dělají dobře a kvalitně. Provozovatelka více DS velmi kladně vnímá doporučení na vznik **pozice metodika pro všechny** DS, vznik této pozice subjektivně hodnotí jako velmi přínosný, jak pro práci stávajících, tak nově přichozích pečujících osob např. sjednocení kvality provozu a péče, standardizace zaškolení nových zaměstnanců či možnost komparace přístupu pečujících osob. Další z provozovatelek také popsala, že ji velmi ovlivnila pomoc metodičky, která jim pomohla **na začátku** vzniku jejich DS sestavit **správně dokumentaci**. Jinde zase auditoři přispěli k uvědomění, že diferenciace DS stejného provozovatele nemusí být negativní, a naopak může pomoci **podpořit přirozenou různorodost** pečujících osob, klientů a jejich potřeb.

„Chtěla jsem před auditem všechny DS stejné, ale řekli mi, že to nemusí být, protože v každé práci jiný lidi, je v jiném prostředí, že každé dítě potřebuje něco jiného. Někomu se bude líbit tady ve městě a někoho můžeme poslat o 6 km dál na venkov.“ (provozovatelka, fokusní skupina)

Zástupci kontrolních orgánů i projektového týmu hodnotili, že úroveň péče a kvalita provozu se v DS výrazně zlepšila. Z hlediska administrativního jsou provozovatelé při vzniku DS lépe informováni o formálních povinnostech, které je třeba při založení splnit, vědí, kam se obrátit pro radu či konzultaci. Organizační zajištění chodu DS vnímají jak provozovatelé, tak zástupci kontrolních orgánů v průběhu let od vzniku prvních DS a s průběhem projektu jako jasnější a systematičtější. Všichni se shodují, že přehlednost se ztrácí vždy s legislativními změnami. V těchto případech pak vnímali provozovatelé reálný vliv projektu na provoz DS, a to speciálně **v době pandemie**, kdy projekt fungoval jako **rychlý a přesný zdroj aktuálních informací**. Během fokusních skupin popsali zástupci kontrolních orgánů, že zaznamenali pozitivní změny v mnoha oblastech. Konkrétně se změny týkaly celkově provozu dětských skupin, filozofie péče, adaptace klientů, environmentální oblasti a genderu. Je vnímán také trend, že již existující zkušenosti provozovatelé otevírají další DS. Zástupci kontrolních orgánů vnímají, že jsou stále témata, ve kterých se DS mohou vzdělávat a zlepšovat (např. téma stravování), ale obecně hodnotili stávající stav DS velmi kladně.

Co se týče vlivu projektu na lepší vykonávání práce s dětmi, vnímají provozovatelé a pečující osoby, že velmi důležitá pro ně byla **možnost vzdělávat se v aktuálních tématech** týkajících se péče o děti. Pečující osoby uvítaly, že hned mohly využít nabyté znalosti v praxi a zlepšit tak celkově kvalitu své vykonávané práce v oblastech, kde si dříve nebyly jisté. Hlavními tématy, která zazněla od pečujících osob během fokusní skupiny, byly péče o děti se specifickými potřebami, respektující filozofie péče o děti a logopedie.

VÝZVY PŘED UKONČENÍM PROJEKTU

Následující text je shrnutím **doporučení**, která vyplynula v rámci evaluace projektu. První část doporučení byla explicitně vyjádřena ze strany provozovatelů či pečujících osob. Druhá část doporučení je ze strany evaluátorů projektu.

Doporučení č.1 - Provozovatelé a pečující osoby velmi kladně hodnotili možnost kvalitního a bezplatného vzdělávání, velmi by proto ocenili, kdyby mohl být **zachován archiv již vzniklých školení**, ať už přístupný pod heslem všem registrovaným DS, či veřejně všem zájemcům o založení DS.

Doporučení č.2 - Provozovatelé dále kladně hodnotili možnost získat skrze projekt aktuální informace k legislativě, dotačním výzvám či aktuálním změnám vztahujícím se k DS. Pokud by možnost **přehledného a aktuálního informování** na webu MPSV byla zachována, velmi by to ocenili, protože jim to usnadňuje a zrychluje provozní a administrativní úkony v DS a uvolňuje jim tak čas např. na péči o zaměstnance či na vzdělávání.

Doporučení č.3 - Provozovatelé se obávají, aby po ukončení projektu byla zachována **efektivita, flexibilita a rychlost** reakce řídicího orgánu. Obávají se, že bude chybět "spojka", kterou měli doposud. Provozovatelé by uvítali, kdyby měli na MPSV kontakt na jednu konkrétní kontaktní osobu, která by měla na starosti komunikaci s DS.

Doporučení č.4 - Provozovatelé by dále velmi uvítali **archiv aktuálních vzorových formulářů a smluv** ke stažení (např. rámcová smlouva), takový archiv by přinesl úsporu času i financí. Také vznik archivu nejčastěji kladených **otázek pro začínající** provozovatele a pečující osoby se provozovatelům jeví jako velmi nápomocný typ informací, který doporučují, že by mohl na webu MPSV být obsažen.

Doporučení č. 5 - Provozovatelé by velmi uvítali **sjednocení požadavků** na péči a vzdělávání mezi zástupci MPSV a MŠMT, protože ostatní předškolní péče je v gesci MŠMT, a ne vždy jsou požadavky z řídicích orgánů pro provozovatele srozumitelné a jasné.

Doporučení č.6 - Provozovatelé by velmi ocenili **vytvoření dlouhodobé vize** MPSV ve vztahu k DS, aby ty DS, které nespádají pod obce a jsou závislé na dotačních penězích, měly jistotu v zajištění svého financování a fungování. I když v současné době by již provoz všech stávajících DS měl být hrazen ze státního rozpočtu. U **otázky financování** také zaznívaly obavy týkající se otázky zastropování školného ve vztahu k inflaci a růstu cen.

Doporučení č. 7 - Další doporučení, která z evaluace vyplývají, se týkají auditu kvality. Během fokusních skupin všichni provozovatelé i většina pečujících osob uvedli, že audit kvality provázel velký stres. Někteří provozovatelé uvedli důvod nevystavovat pečující osoby stresu jako jeden z důvodů neúčasti na auditu kvality. Provozovatelé více DS, kteří měli možnost setkat se s více komisemi hodnotí, že všechny komise nebyly stejné, setkali se s větší i menší vstřícností a také větší či menší citlivostí při upozorňování na nedostatky v provozu či péči. Jako doporučení lze tedy shrnout, že samotný audit nebo jemu podobné činnosti, které mají rysy kontrolních aktivit, je třeba **dobře komunikovat** s cílovou skupinou. Zaměřit se na prezentování pozitiv, která účast na takové aktivitě může cílové skupině přinést, podtrhnout, že při zjištění nedostatků nebude cílová skupina sankcionována, naopak získá doporučení, jak sjednat nápravu. S auditory lze pak například organizovat pravidelné **společné učící dny**, kterých se zúčastní všichni auditoři, aby docházelo k vzájemnému učení, sdílení a sjednocení pohledů na požadavky směrem k cílové skupině.

REFLEXE EVALUAČNÍHO TÝMU K PROVEDENÉ EVALUACI

Příprava a zpracování podkladů pro hodnocení dlouhodobých projektů zaměřených na vzdělávání na jejich samotném konci je činnost velmi náročná. Evaluátor se potýká s tím, že mezi realizovanými aktivitami projektu a evaluací uběhne mnoho času. Což i v případě evaluace projektu „Podpora implementace dětských skupiny“ způsobilo, že cílová skupina je schopna hodnotit dopady projektu jen do určitého detailu.

Na některé aktivity si nevzpomíná. Zároveň v dlouhodobých projektech dochází zákonitě k fluktuaci zaměstnanců, jak na straně projektového týmu, tak na straně cílové skupiny. **Dlouhá doba realizace projektu a fluktuace** na straně cílové skupiny a spolupracujících kontrolních orgánů mohla být jedním z důvodů zhoršené ochoty při kontaktování cílové skupiny pro potřeby fokusních skupin.

Pro případné budoucí evaluační aktivity lze jednoznačně doporučit, aby byly dotazníky distribuovány skrze oficiální komunikační kanály MPSV (e-mailové adresy). Tento způsob má oproti rozesílání zpracovatelem značný vliv na **důvěryhodnost šetření**, což z vlastní iniciativy potvrdili také někteří poskytovatelé. Dále ačkoli byla míra návratnosti uspokojující v případě poskytovatelů, je vzhledem k nízkému počtu pečujících osob v šetření zjevné, že v mnoha případech nebyly dodrženy instrukce k předání dotazníku. Tato skutečnost je do jisté míry pochopitelná, neboť především poskytovatelé s vyšším počtem DS, po nichž byla požadováno více pečujících osob k zodpovězení, mohli vnímat šetření jako příliš zatěžující. K navýšení návratnosti by mohla v budoucnu přispět **intenzivnější komunikace** s DS předcházející evaluačním šetřením, v níž by byl kladen důraz na potřebnost a užitečnost účasti pečujících osob, neboť jejich názory a zkušenosti se mohou v mnohém lišit od názorů a zkušeností poskytovatelů, a mohou tak přinášet unikátní informace.

Zvolená kombinace metod nedovolila evaluátorům zachytit hlubší detail změn praktik v jednotlivých DS. Zde by bylo na místě využít více hloubkových rozhovorů s krajskými metodiky a provozovateli DS, aby bylo možné pochopit principy procesu změn a konkrétní praktické dopady, na které projekt cílil.

I přes výše zmíněné limity, kterým musela evaluace čelit, lze říci, že **projekt splnil své cíle**, cílová skupiny jeho aktivity hodnotí veskrze pozitivně a spolupracující kontrolní orgány i sama cílová skupina deklaruje kvalitativní změnu DS, jak na úrovni provozní, tak na úrovni péče.